

02.20Mn. - A. Mik. - gmac. awchwalne

FUNDACJA
Wspomnienia i Męstwa Pomorskie
ul. Wolności 10 Toruń
tel. 51 188 18 18, e-mail: fundacja@wp.pl
REGON 870502739

MEMORIAŁ

General Marii Wittek

PWK
AK
tajne nauczanie

++
LIS Anna
ps. „Hanka”

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI — ⁺⁺ LIS Anna

ps. „Hanka”

203/WSK

I/1. Relacja ✓ K. 23, s. 26.

I/2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące osoby relatora ✓ K. 14, s. 18.

I/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację ✓ K. 1, s. 1

III/1 — Materiały dotyczące rodziny relatora —

III/2 — Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 — Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) ✓ K. 12, s. 16.

III/4 — Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 — inne... ✓ K. 1, s. 1

IV. Korespondencja ✓ K. 4, s. 11

V. Nazwiskowe karty informacyjne ✓ 6

VI. Fotografie —

I/1 Relacja

- Kwestionariusz w sprawie służby w PWK, Gdańsk 1968, mps, rkps (oryg.), k. 1, s. 1
- Kwestionariusz w sprawie służby PWK, Żolnierska Wola 1969, mps, rkps (oryg.), k. 2, s. 2-5
- Wywiad o pracy wychowawczej PWK, rkps (oryg.), k. 1, s. 6-7
- Relacja uczestniczki w celu oparte 1939-1945, rkps (oryg.), k. 14, s. 8-21
- Relacje o służbie w obronie kraju, rkps (oryg.), k. 2, s. 22-23
- Relacje dot. Anny Lis sporządzone przez E. Zawacką, rkps (oryg.), k. 3, s. 24-26

Kwestionariusz w sprawie służby w Przystosowaniu Wojskowym Kobiet.

1. Imię i nazwisko respondentki /z podkreśleniem nazwiska używanego przed wojną/ Anna Lis
2. Adres obecny Zduniska Kola, ul. Łaska 111
3. Rok urodzenia 1906, miejscowość /powiat/ Zduniska Kola, pow. Siemradz
4. Pochodzenie społeczne robotnicze; zawód rodziców niezależni tkacz
5. Wykaziałeństwa /nazwy kolejnych uczelni przedwojennych z podaniem miejscowości, ilości ukończonych klas, roku ukończenia; podkreślić nazwę szkoły, w której resp. należała do hufca PWE/
szk. powiat. Młocka Kola, pow. Siemradz, Preparatoria Nauczycielska - Zduniska Kola
Seminarium Nauczycielskie - Łęka, 1926 r.
wyszkolenie obecnie posiadane
6. Przebieg pracy zawodowej
Pierwsza praca zawodowa w życiu /rok podjęcia, rodzaj pracy, instytucja, miejscowość/ 1926 nauczycielka szk. powiat. Kramsk, pow. Tomasz
- 1929-1931 nauczycielka, pow. Koto
dalszy przebieg pracy przed wojną nauczycielka Chodecz, pow. Gostów
- 1936-1946
zawód obecny lub poprzedzający przejście na emeryturę nauczycielka-emeryt
7. Przebieg służby PWE
a) data wstąpienia 1926 r. do Jednostki
data wstąpienia z PWE og. wojsk. /pełna nazwa, miejscowość/
- b) Przebieg szkolenia kurzy podoficer
/z podaniem lat, jednostek, miejscowości/
- c) Obozy szkoleniowe w latach 1926-28 - Jezierzyce, Gostów pow. Kobyliński, sierpień
1931-35 kurzy instruktor - Spata pow. Tomaszów Maz. listopad 1945-46
jak: ogólno-wojskowy, fachowy, drużyn, pracy społ., instruktorski, inny/
- d) Funkcje na obozach Komand. Kuchni - Kuchnia, Gostów magazynier
pomocnik magazynier i sprzątnik szkoleniowego - Gostów
szef kompanii - Spata
e) Terenowe funkcje instruktorskie
Instruktor pow. Bolesław - 1947 r.
.....
f) Inne funkcje terenowe Komand. Instruktor w Gostów
np. w druż. pracy społ., w Kole Lek. i i.
Instruktor S.P. w Zd. Kola w liceum og.ksz. i szkole zawod. 1947-50
- g) Charakter służby PWE w dniu 31. sierpnia 1939 Likwidacja obozu PWE
w Spacie
8. Przebieg służby wojennej. /prosimy opisać nie oddzielnie kartkami/
a) Przebieg służby w organizacjach wojskowych w okupowanym Kraju /z podaniem dat rozpoczęcia i zmian funkcji, miejscowości i charakteru pracy/
b) Przebieg służby w wojsku poza granicami Kraju
c) Przebieg służby w obronie totalnej - tajna nauczenie dzieci i dorosłych
Chodecz - 1939-45 r.
9. Pełnienie obowiązków, więzienia, praca przywódczej
.....
10. Źródła i dokumenty mówiące o pracy wymienionych jednostek i rodzajach służby
wojskowej i w obronie totalnej okoliczne związki
z państw. M.R.K. 4 Chodecz 19
Wódka

KWESTIONARIUSZ w sprawie służby P W K

W wypadku relacji A można nie odpowiedzieć na pytanie 1A i 2A

W wypadku relacji B pytania 3-8 odnoszą się do powiatu nieżyjącej

1A Anna Lis
imię, nazwisko, pseudo respondentki, u mężatek także nazwisko panięskie

1B _____
imię, nazwisko, pseudo powiatu nieżyjącej, o której wypełnia się kwestionariusz

2A Zduńska Hola, Łaska 111
Adres obecny respondentki

2B _____
Adres rodziny lub przyjaciół powiatu nieżyjącej

3 rok urodzenia 1906 miejscowość/powiat/ Zduńska Hola

4 pochodzenie społeczne robotnik zawód rodziców tkacz

5a srednie - matura Seminarium nauczycielsk - Łaski - 1926 r
wykształcenie w 1939r. - nazwy szkół, gdzie, kiedy, ilość klas

5b _____
WYKSZTAŁCENIE obecne srednie

6a 1926 - nauca szk. podst. - Kramarzów pow. Kramarz
Pierwsza praca zawodowa w życiu, rok podjęcia, rodzaj pracy, instytucja, miejscowość

6b Nauczycielka szk. podst. pow. Kramarz, Koto, Włodawsk.
Balszy przebieg pracy zawodowej przed wojną

6c Nauczycielka szk. podst. Zduńska Hola - 1961 emerytura
Zajęcie obecne lub poprzedzające przejście na rentę

Informacje o służbie P W K

7a data wstąpienia do P W K lipiec 1926

7b nazwa i miejscowość jednostki /hufiec szkolny, hufiec licealny, oddział fabryczny, 1926
drużyna w.f., koło lokalne/ Obr. Lek. - kurs og. wojsk - Żelazny 12, Stryków

7c przebieg szkolenia - także na obozach i kursach /możliwie z podaniem roku, jednostki, miejscowości oraz rodzaju: ogólnowojskowe, fachowe, instruktorckie, inne
Kurs instr. stopnia ogóln. PWN, PK 12 VII - 21 VIII 1927r. w Sierpcu, Doszkołenie - Kurs PWN nr 1937 w Sierpcu, Kurs instr. pow. Łaski w opale od 2 VII do 3 IX 1939r. Stryków 1938

7d przebieg służby P W K /z podaniem lat i funkcji w jednostkach stałych, na obozach i kursach, w komendach P W K a także w jednostkach specjalnych jak drużyny pracy społecznej, pogotowie społeczne i t.p.
Kopki kochani - obr. Lek. Kramarz 1930, 1931. 31 Kwietniu - na Waw. obrze lokalny w Strykowie 1933
K-tki Stryków WF OMKKach zesłanka, pow. Koto, S.R.M. Oddz. Poraszek PWR - Chodzież w marcu 1934
K-tki Obrze społeczne PWR w Salsku Htkim, pow. Olsztyn 15 VII - 21 VIII 1947r.

7e funkcja i stopień organizacyjny w dniu 31 sierpnia 1939r. Kom. Oddz. Poraszek PWR - Chodzież - staspirantka oraz miejsce pobytu w tymże dniu Spieta - Tomaszów Mazow. - likwidacja Obrze PWR, Hussinok II stopnia

8 inne dane i uwagi o służbie P W K a także o przynależności do innych organizacji społecznych lub współpracy z nimi
1 w szkole zawodow. w Zduńskiej Holi, potem Stryków i Polesie; zaprzestanie pracy 2 powodu choroby serca i t.p.
Pracując w szkołach wiejskich zawsze współpracowałem z Kom. Gospodarki Krajowej

Czy Respondentka wyraża zgodę na umieszczenie Jej nazwiska w przewidywanej publikacji /np. w indeksie nazwisk/: tak nie

Zduńska Hola 3 X 1969r
miejscowość i data wypełnienia kwestionariusza

Anna Lis
podpis /ewentualnie przyjęty pseudo-nim/

888

ZAM.1617, nakład 6000 /1 matryca/, zezw. Z-6 z dnia 5. III 1969r.

Ps. Olsztyn - luty 1947r.
7c Kurs doszkołenia referentek powiatowych PWR.

ANKIETA o pracy wychowawczej P W K

1. Opisz, co spowodowało Twoje zapisanie się do P W K?
 /może wpływały na to m.i. namowy koleżanek, lub innych osób, oczekiwanie zabawy, sportu, nacisk szkoły, chęć aktywności społecznej, oddziaływanie instruktorki P W K, chęć przeżyć patriotycznych i służby, dążenia feministyczne, wymień inne możliwości./
 Podaj również nieco szeregów o środowisku Twego ówczesnego życia.

Przed maturą, przyjechałam z wycieczką z Jemini. dla zwiedzenia H. Przewodnicząca P W K, Stefanię Kwidelską zachęcała nas do idei P W K, to zachęciło mnie, aby przeskoczyć się, dotrzeć swoje siły do wzmocnienia obronności kraju.

Podczas og. wyjazd. na obwie latami chęć należenia do P W K wznowiła się i powstała na stałe. Także w P W K były przydatne stałe w pracy zawodowej i wrealizacji społecznej.
 W latach 1926-39 przebywałam stałe w środowisku wiejskim - potrzebowało ono organizatora życia społecznego i cenilo go.

2.a. Jakie rodzaje zajęć pewiackich utkwily Ci w pamięci, jakie formy i metody pracy wychowawczej?

Stowarzyszeństwo, Tętno obr. przeciwn. gaz., ratowniczo strzelectwo, gry polowe wycieczki.

B. Opisz je i oceń ich znaczenie w Twoim życiu pewiackim

Przeszkolenie w P W K wyrobiło wrażliwość, wytrwałość, odwagę, umiejętność organizowania się i pracowania zespołowo. Uczyło rozumieć i szanować każdą inną indywidualność w zespole.

3.a. Uprzytomnij sobie i opisz osoby z pracy pewiackiej, które wywarły na Ciebie wpływ

Komendantka kompanii w Żerzawach, Janina Bymcoba - cicha, skromna, troskliwa o podwładnych, cierpliwa, pracowita, odraża samopomoc, trwały szacunek i sympatię.

Komendantka Kancelarna - Maria Wittke - o drobnej miłej postaci, bystrym umyśle, mędnym charakterze zniewalającym do poddawania się jej zarządzeniom z zadowoleniem. Była cicha, wnikliwa i sprawiedliwa, wymagająca, łaskawa i wyrozumiała.

Elżbieta Ziwańska - niepożyta społecznie, świetna organizatorka, niecierpliwie wytrwała i pracowita, wymagająca pracy od innych, jednocześnie cicha, werna, niecierpliwa. Bystry umysł, silne wola, czystość, wyrozumiałość.

3. b. Na czym polegał ten wpływ, /także w wypadku, gdybyś go - wówczas czy obecnie - oceniła jako nie zbyt pozytywny/

Na decyzję do wyrobienia w sobie cech charakteru dobrego społecznika

Pamięć o ich zaletach pełniła i pełni rolę dźwigni w trudnych momentach życia i pracy.

Nie czuję skrępowania. Mam pewność, że w potrzebie znajdę oparcie w oddziale P W K - jak już tego doświadczam.

4. Czy obecnie uważasz, że uczestnictwo w P W K wywarło na Ciebie trwały wpływ, zmieniło Cię w jakiejś mierze?

Np. opisz, czy:

a. uzyskałaś pewną wiedzę potrzebną obywatelowi, jaką?

b. zdobyłaś pewne umiejętności, jakie?

c. nauczyłaś się pracy społecznej,

d. nabyłaś pewne cechy, jakie?

e. nawiązałaś ważne więzy przyjaźni i koleżeńskie

f. zubożyło Cię, zabrawszy niepotrzebnie czas,

g. wymień inne dostrzeżone oddziaływanie pracy powiatowej

Zainteresowałam się przygotowaniem i organizacją obrony wojny swego kraju i stałam się śledzić, co się dzieje między narodami.

znajomości broni i materiałów wybuchowych, rakietnictwa, sprzętu. Zbiorowego kwatowania i zgrupowania.

połączenia obywateli do podejmowania pracy społecznej i w potrzebie do organizowania

Rozszerzała znajomość kraju, zrozumienie i sympatię dla ludzi w innych częściach Polski

5.a. Gdybyś miała wówczas córkę w odpowiednim wieku, czy skierowałabyś ją do P W K?

tak nie

b. Dlaczego?

Miałaby dobrą opiekę i dobry obywatelski kierunek wychowawczy. Zdobyłaby doświadczenie i nspoteczniwie.

6. Jakie czynniki ukształtowały przede wszystkim Twoją postawę obywatelską?

- 1. Rodzina - liczna 9 osób, w trudnych warunkach materialnych - nauczyła pracowności, zaradkowskiej troski o innych członków rodziny.
- 3. P W K - nauczyła organizować i kierować wspólnym i współpracą grupy społecznej. Inne organizacje /jakie? /Wyrobiło poczucie obowiązku podejmowania społecznej
- 2. Szkoła - 7 lat życia w internacie nauczyła współpracy
- Srodowisko koleżeńskie - współpracy w młodszej grupie społecznej.
- Literatura
- Inne czynniki /jakie??

Proszę odpowiednie pozycje podkreślić i te pozycje podkreślone ponumerować wg przypisywanej im ważności a obok czynniki opisać

7.a. Czy fakt, że byłaś pewniczką wpłynął na Twoje życie w czasie okupacji?

tak -nie

b. W jaki sposób?
W jakiej mierze?

Przeżyłam, że nie wolno być bezczynnym - że wszelkie formy oporu przeciw okupantowi pomażają sily wyzwoleniare kraju.

Mimo tych warunków materialnych i fizycznego wyczerpania byłam odporna psychicznie i staraniam o sparcie dla innych - krawczych i obcych ludzi.

8. Inne uwagi związane z uczestnictwem w P W K

Uczestnicstwo blisko milionowej masy robotniczej w P W K

wplywało bez wątpienia na robotników, ich rodziny i innych bliskich im osób. Współdziałanie z innymi organizacjami - ZHP, PCK, PBR... miało charakter ideologiczny, społeczny, wypracowane, wizerunkowo w jedności wojny kraj. Zapewnia wplywało na jednolitą postawę Polaków wobec okupantów i współdziałanie w akcjach wyzwoleniowych.

Wywiad o pracy wychowawczej PHTK

- 1.2) Informacja o PHTK udzielona naszej wydzialec
 2. Seminarium w Warszawie do Warszawy przez
 st. instruktorkę Stefanię Kucalską
 b, nie wystąpiłam

- 2.3) Komendantka Kurapanii - Janina Dymarska - cicha,
 skromna, ciepła, pracowita, troskliwa o
 podwładne, budząca sympatię, frunty
 pracownik i sympatię.
 b) Kom. Kucalska - Maria Kitzek - drobna, lek-
 komy charakterem, skłoniła się do chętnego
 wzięcia jej roli.
 To był wpływ dodatni i działał prawie do dziś.

- 3.2) Zespołowe wysiłki i współdziałanie na obcach,
 szkolenie przydatne w polojku i w walce: zaprowa-
 two, fizyczny, obrona przeciwlotnicza i pporowa, strzelec-
 two, sport i t.p. Wskazywały obywatelską postawę
 i zdolność do pracy i walki dla kraju.
 b) Nie odpowiedział mi ciągłe zabieranie i meldowanie
 ze zbieraniem ustulonych formułek, to wprowadzało
 niepokój i oschłą atmosferę.

- 4.2) Poszerzenie znajomości kraju, rozumnienie i sympatię
 dla powiaresk, a poza nie do całej ludności z innymi
 krajami, zaradzenie życiową radość i duma
 z rozwoju PHTK wzmacniającego siłę narodu, nar-
 dziej na przydatność w potrzebie.
 b) Też tak samo.

5. Mnie właśnie po pewnym rozumowaniu, że wszelkie formy oporu i jednoci Polaków pomniejszają siły wywoleńskie kraju. Tracowatam też uparcie, nie bojąc się zagrożenie swoje i rodziny.

6. Tak, bez obrony. Byłaby dzieła i uspoteczniona.

7. a) Kłopoty mojego charakter, zwłaszcza widać widać tak silnie, że trwają stale i spóźniają rolę dźwigni w trudnych momentach. Umacniało w pracy, przypominało o obowiązkach obywatelskich. Skłaniało do myślenia i przeżycia się o innych.

b) Nie przeszkadzało w skutecznym kontakcie z innymi w zakresie nauki.

8. a) Potwierdzeniem rzesza PPK swoim ideatami emulowała na otwartości innych rodzin i innych bliskich wpływała na wykonanie jednoci w kraju, miewatła różnice ideologiczne, społeczne, nawet wyznaniowe, współdziałała z ZHP, PCK i in. w pracy pokojowej i w akcjach wywoleńskich. Bez wątpienia wpływała na jednolitość postawy Polaków wobec okupanta.

b. Krytyki wyrzucają w ramię dla PPK i skryżują się, że były sztonkiniami.

Str. 1 Relacja uczestniczący w ruchu ^{II 11 18} ^{El. 1631 P.} **ARCHIWUM** ¹⁹³⁹
Elżbiety Zawadzkiej 5.

I. Dane osobiste

1. Lis Anna - stan wolny poz.
stała wpływu
2. Ur. 7. 7. 1906 w Łukiszkiej Wola
3. Rodzice: Wojciech, Julianna z Koźłaniskich
4. Środowisko robotnicze - ojciec karcz chatupnik, matka wykonywała prace domowe przy mężu i dzieciach; także prace pomocnicze w karczmie.
5. Wykształcenie: moje średnie. Ukończyłam Seminarium nauczycielskie w Łgierzu 20. maja 1926r i od września tegoż roku wykonywałam zawód nauczycielki szkoły podstawowej.
6. Adres obecny: ul. Łaska 111, 98-220 Łukiszka Wola

II Okres przedwojenny do 1 IX 1939 r.

1. Praca zawodowa przed wojną zo nauzaniem w szkołach podstawowych w latach:
- 1926/27 Kramsk, gm. Kramsk, pow. Kalisz
 - 1927/28 Królów, gm. Gradowiec, pow. Kalisz
 - 1928/29 Grabienice, gm. Rogów, pow. Kalisz
 - 1929/35 Jesionka, gm. Sępólno, pow. Koto
 - 1935/39 Chodecz, gm. Chodecz, pow. Włocławek
2. Praca społeczna w latach:
- 1933/35 jako członek Związku Nauczycielstwa Polskiego byłam sekretarką ogniska w Sępólnie. W Jesionce zorganizowałam Koto Gospodyń Wsijskich; byłam jego sekretarką i należałam do Organizacji Przystosowania Kobiet do Obrony Kraju ze starszych.

Str. 2

I/1/9

Dalszy ciąg okresu przedwojennego 263 Pa
-Dziwoczynek szkolnych zorganizowałam w
latach 1933/35 drugie wychowanie fizyczne
organizacji PNR do PK w Jesionce.

Rok 1936/37 przeżyłam na urlopie zdrowotnym
z powodu gruźlicy.

W roku 1938/39 zorganizowałam i prowadziłam
oddział Poraszkolny PNR w Chodczu.
Bytyskim 2 dni na lokalnej koncentracji oddziału
Ten Poraszkolny PNR w Anbranicu, pow. Nicos
Tawek wiosną 1939 r.

2. Przygotowanie osobiste do obrony kraju
zdobywałam w organizacji PNR
W 1926 wstąpiłam w okresie wakacji do tej
organizacji; w obozie letnim w Jeziorach
k. Grodna przerobiłam kurs ogólnowojskowy.
W 1927 r. w obozie letnim w Garczyńcu k. Kos-
cierzyny przerobiłam kurs instruktorowski
PNR stopnia ogólnego organizowanego
przez P. Ka KF i PH w czasie 12 VII - 21 VIII 1927 r.
W 1928 r. pełniłam funkcję sekretarki w dziale
szkoleniowym na obozie letnim PNR w Garczyńcu
W 1930 r. brałam udział w odprawie instruk-
torów na obozie letnim PNR w Garczyńcu
i także w 1930 r. i 1931 r. pełniłam funkcję
kuchni na obozie letnim PNR w
Koszewnikach k. Grodna.
W 1933 r. w czerwcu pełniłam funkcję
kwaterymistrza na 10 dniowym letnim obozie

Str. 3 263/P
- dalszy ciąg obrotu przedwojennego
- obozie lokalnym PTK w Tokarach k. Silesina
pow. Kamień dla hufców szkolnych z Kamienia
i Kota oraz Oddziału Przemysłowego w Sępólnie.
Organizatorką i komendantką tego obozu była
instruktorka Elżbieta Zawacka.

W 1934 r. odbyłam doszkolenie na obozie
letnim P. N. K. F. i P. K. w Sierpcywie i wzię
tam udział w odprawie instrukt. w Spale.

W 1935 r. brałam udział w odpr. instr. w Sierpcy

W 1939 ukończyłam kurs instruktorski PTK
II stopnia w Spale w czasie od 2 sierpnia pla-
nowany do 3 września 1939 r. a faktycznie
zakończony 28 sierpnia i likwidowany obix
do 31 sierpnia przed wieczorem.

ukończenie tego kursu uprawniało do
organizowania i kierowania pracą PTK
na szczeblu powiatu lub większego ośrodka.

(Założę sobie świadectwo z kursu w Spale w 1939 r.)

III Okres okupacji do maja 1945 r.

Punkt 1 IX 1939 r. działania wojenne zastały mnie
w Tomaszowie Mazow. dojazd przybyliśmy
31.8. przed wieczorem w grupie instruktorów
PTK po likwidowaniu obozu letniego w Spale.
Nie mając możliwości dalszego przejazdu
spędziliśmy noc w budynku Zarządu
miasta Tomaszowa Mazowieckiego.

Str. 4 Dalszy ciąg III, Okres okupacji

263 Pa

Jan

O świcie około godz. 5 nalał samolotów niemieckich zburzył torę koto dworca kolejami. Do późnego popołudnia 1 IX 1939r trwał porządkowanie i oczekiwanie autobusu, który wreszcie około godz. 8 wieczorem wśród ptasich szeptów, wsi i bombardowanych miasteczek dowiódł nas do Warszawy - tam oczekiwałam na Rozkaz Wyjazdu i przyjechał do pomocy. Świeży wiejski 4 IX bardzo wczesnie rano wyjechałam do Hłoczystka, do mojego macierzystego Kol. dok. OPHK. (Kategoria 2 dokumenty wyjazdowe.)

Pociągami dojechałam tylko do Jachkowie przed Kutnem, bo zatrzymało nas bombardowanie torów kolejowych i ostrzeżenie. Idąc się pieszo przez Kutno do Chodcza, odwiedziłam swoją matkę, a rano 5 IX powędrowałam pieszo do Hłoczystka.

Tam w Komendzie PH i Kole Lisk. nie zostałam młodego. Powędrowałam przez Sępólno, Sierpc Płock i mijając cofające się grupki wojska polskiego wróciłam przez Gostynin i Lubień do Chodcza 6 IX 1939r. wieczorem.

7 IX od rana poszłam do pomocy w punkcie sanitarnym zorganizowanym w Chodczu przez Milicję Obywatelską, gdzie opatrywano rannych i myło rannych żołnierzy polskich i jeńców niemieckich.

Wieczorem 7 IX 1939r Chodcz został zajęty przez wojsko niemieckie.

str. 5

Dalszy ciąg III, okres okupacji

II 17 121

Punkt sanitarny - obywatelski - został zlikwidowany. Mieszkańcy bez stałego zatrudnienia zapędzeni do porządkowania i oczyszczania miasteczka, zamiataniem ulic, a 17 IX 1939 r. wyruszyłam z Chodcza pieszo do Warszawy, bo była jeszcze wolna, chciałam być przyteczna w jej obronie. Doszłam tylko do Ursusa i tam zatrzymał mnie Niemcy do 28 IX. Kiedy Niemcy 28 IX weszli do Włocławka, pozwolili mi odejść, a ja udałam się dalej pieszo do Włocławka. Zatrzymałam się u brata i chodząc po zniszczonych ulicach często tłuczonych się jeszcze i zasypanych gruntem szukałam kontaktów z powiatowymi, ale nie znalazłam żadnego adresu, więc bez skutku wróciłam około 12 X 1939 r. Okazyjnie zabratam się do Chodcza, a tu w czasie mojej nieobecności - już we wrześniu nauczyciele przebywający w Chodczu rozpoczęli pracę w szkole, więc i ja się włączyłam. Był rozkaz Niemców, że każdy ma wrócić do miejsca swego zamieszkania i pracy.

Po 20 X 1939 r. wszyscy nauczyciele z powiatu włocławskiego zostali wzywani na konferencję do Włocławka - za zwrotem posztów podróżując zakomunikowano nam, że Państwu i władze polskie nie istnieją. Szkoła będzie dla dzieci niemieckich, kto chce w niej pracować musi wypetniać polecenia władz niemieckich, a kto nie, musi opuścić mieszkanię szkolne. Należało nam nauczycielom polskim, kobietom

Str 6

Dalszy ciąg - okres okupacji

1/1/13

- porwołano wyjść przez szpaler utworzonych hitlerowców. Kłiszy otoczyli już cały budynek konferencyjny, a męczyłem pod eskortą odprowadzono w kierunku potoczonym od Kłostawka - Steich o nich zaginęła Kłiszy opinia, że nigdy ich do budowy bunkrów na Mazurach, żaden z nich nie wrócił i nie dał znaku życia.

Po zlikwidowaniu polskiej szkoły nauczycielki przemieściły się do prywatnie wynajętych mieszkań lub wyjechały się w rodzinne strony.

Ja z matką zamieszkałam przez całą okupację na strażu Chodera pod lasem i przez cały ten czas od 4.8 do 4.5.1945 r. z przerwami na wyjazdy. W tym czasie w zakresie szkoły podstawowej

tańczyć 157 uczniów u siebie w mieszkaniu lub w domach prywatnych Chodera, i składować indywidualnie lub zbierając się małe grupki uczniów. (Z ratowników)

W tym też pozostałe w Chodercu: Zofia Hosińska i Sawława oraz przybyli w czasie okupacji Zygmunt Hosiński i p. Szwabauska a także Emma Keller która w Chodercu do wojny miała prywatną szkołę.

Oficjalnie utrzymywaliśmy siebie i rodzinę jako robotnica robna w zbiorowym gospodarstwie niemieckim L-hofie (z ziem zabranych Polakom).

Str 7 D. c. - okres okupacji

II/1/14

Dostawałam urzędowe karty żywnościowe dla siebie i matki, a przybyła domnie wiosną 1941 r. siostra Maria Urbas z 3-imi małymi dziećmi - jako ukrywająca się przed władzami niemieckimi i nie meldowana, kart nie otrzymywała, ale przetrzymała.

Przynosiłam skrycie produkty z pol i ogrodnów z polu (madrarzy Polacy i towarzyskie pracy przychylne - im to ułatwiało, a nocce się dzieci przynosiły - co które mogło - jako wynagrodzenie za naukę).

Żywa bywałam wolna od pracy w polu to uczyłam od świtu do nocy, a nocnie roboty polnych domowo w polu (a prace podciągaty towarzyski).

Punkt 2. c. okres okupacji

2. W XII 1939 r. w Warszawie zachorowała żona brata mojego. W ostatnie dni grudnia pojechałam do H w 7; bytam tam do wakacji 1940 r. Bratowa poszła do szpitala a po powrocie brat odwiedził ją z 2-imi małymi dziećmi w szpitalu do Piasek, gm. Grybów, pow. Nowy Sącz. Tam zamieszkała moja siostra R. Rajewska z mężem i 2-imi małymi dziećmi po wysiedleniu z powiatu Siechałów. Była ona nauczycielką, więc została kierowniczką tamtejszej szkoły i otrzymywała mieszkanie w budynku szkolnym przyklaszkowym.

Str. 8 2. c. - Okres okupacji - punkt 2. 7/1/15

W 1940r. w przedwiosniu spotkałam na placu Samkowym Muczę Szerecką. Ona wskazała mi „Paszteciarnię” przy Ryнку Starego Miasta. Tam był punkt spotkań pewiaczek. Widywałam dr. Franio, Rudaminową, Szczurewską, Puchalską i inne, ale nazwisk nie pamiętam. Byłam 1 raz w grupie pewiaczek w prywatnym mieszkaniu - nie wiem czyim - gdzie jakiś oficer pouczal nas o zachowaniu się w pokoju w czasie strzelaniny przez drzwi i okna i przy rewizji mieszkania, obserwowania, zapamiętania przejść ulicznych i skrajnych wśrodek podwozek i otaczających domów.

Wiosną 1940r. przyjechała na keritko E. Tawarka. Poinformowała mnie w „Paszteciarni” kiedy mogę ją spotkać. Zaprowadziła mnie do dużego budynku przy ul. Książęcej.

Tam składałam przysięgę, a odbierała może Szczurewska?

Z Książęcej wynosiłam i przynosiłam nam wskazanych adresów listy, gazety polerski i większe paczki (raz maszyna do pisania), wskazywanych adresów i nazwisk czy pseudonimów nie pamiętam oprócz „Zubrowej”. U niej (niewidocznej) spostrzegłam przez uchylone drzwi kilka pewiaczek Kwary-jakby i Bemacikównę.

Przy ul. Kromiej oddawałam list i przez

Str. 9 D.c - okres okupacji - punkt 2 I/1/16
...przez okienko z przedpokojem wiktariatem
także kilka znanych, pewniackich fwarzy.
Na Mokotowie chyba przy Futawskiej otw-
rzyt drzwi i z radością przyjął list star-
szy, wysoki, szczerpy pan.

Dawidziatam prywatnie (w okolicy
gdzie teraz Mariensztat) w początku
okupacji moją nauczycielkę Marię
Szpreglewską przybyłą tu z Torunia
Dawidziatam się po wojnie, że tam był
punkt "AR" i ona tam dyżurowała.
Jej męż - Andrzej Szpreglewski był
w innym punkcie "AR" w Chwieszczyku.

W czerwcu 1940 r. otrzymałam wie-
domość, że choruje najmłodsza siostra Ur-
bas Maria. Jej mąż, kawalerzysta stażysta
w Szardawie k. Płocka w czasie okupacji
robotnik na torach kol. nawsiał bywać
w pracy, a w domu było 3 małych
dzieci - najmłodsza Ela 3 miesięczna.

W końcu czerwca koleją do granic Pro-
fektortatu, a przez granicę k. Jackowie
nielegalnie, ukradkiem przedostalam
się na stronę „Kresy” i odwiedziwszy
krótko matkę egzystującą w Chodczu
pod opieką znajomych powędrowałam
poisigiem przez Toruń, Sierpc do siostry
w Łezdowie. Przebyłam tam przez wa-

Str. 10

D.c. - okres okupacji - punkt 2 11/17
- kacje i we wrześniu wróciłam do cze-
kających w Choclezu uciekinierów. Wtedy jeszcze
nie pracowałam w L-hofie.

W święta Bożego Narodzenia schowana
na gruzlicę gruźców chtonnych szczyi Urba-
siana przymiasta mi 9-cio miesięczną Ełg.

W r. 1941 po nieobecności męża siostry,
Adam Urbasia z pracy na ławach i utory-
ciu się za Altawę w swych krewnych Urba-
siana schroniła się u mnie, a ja paje-
chałam do Szardawa po jej dzieci: Markę, Katię.

W 1943 r. w Łódzkiej Kuli zaaresztowani
zostali za pracę konspiracyjną brat
Michał z żoną i 2 starszymi synami, a
Kocianna z najmłodszym synkiem przesiedle-
na na przedmieście Łódzkiej Kuli.

Syn Andrzej lat 19 zginął w czasie
bawian w Radogoszczu - Łódź, syn Jerzy 16
przeżył w obozie w Susen pod opieką Stani-
Urbasia ze Łtorewa młodszy też w Susen,
bratowa przeżyła w Ravensbrück, a brat
przeżywszy oświęcim i Kiedon został od-
nawiany ze strony trupów w Mauthausen
przez wojska amerykańskie i w czerw-
cu 1945 r. przestany pod opieką sil-
niejszych niżej towarzyszy obozu
do Łódzkiej Kuli, dokąd też w tym
roku przybył pierwszy syn Jerzy,
a wreszcie przez Szwecję żona Maria.

Str. 11 IV Okres powojenny

II/1/18

Na dzień 17 I 1945 r. Niemcy nakazali mieszkańcom Chadca zgromadzić się w szkole z tabakami do podróży. Oparnym grozili zamknięciem w domu, oblaniem benzyną i spaleniem.

Już 16 I na rynku, placach i ulicach gromadziła się Niemcy z ładowanymi wozami, uzbrojeni, ale nie spokojni.

Mieszkańcy byli strwożeni, co poerść, ale jeden z Łondarmanów - "Słuzak - zwenny", mamą przechodząc ulicą poszeptował spotkanym poważniejszym Polakom - "nie idźcie do szkoły", a wieść cichożem, a bityskawiernie rozniosta się po mieście przynosząc ulgę.

Ładowane wozy z rodzinami niemieckimi przesunęły się na zachód przez Przedeś, Kłodzko, Koto, a na rynek Chadca nadjeżdżały nowe, od wschodu.

Jeszcze 17 I 1945 r. ruch był; tłum Niemców na rynku, gdy przed potudniem wjechały czołgi z wojskiem polskim i radzieckim, a samoloty stoczyły bitwę z niemieckimi nad szosą - przelinykiem - między jeziorami K. Chadca, gdzie natoczyło się mnóstwo uciekających Niemców.

Kiedy to jeden z dowódców hitlerowskich podjechał motorem do szkoły, wyrzucił bityskawiernie rodzinę woźnego na zewnątrz, wtoczył odpowiedni przed

Str. 12

D.c. - okres powojenny II/1/19
i szybko uciekt. Zginął za chwilę
na przesmyku jezior.

A w szkole defenicy nagromadzo-
nej form amunicji zburzyły wnetrza
budynku, zerwały dach i wzniciły pożar.

20/1/1945r. zorganizowany i ogłoszony
zostat nowy polski Zarząd Miasta.

Ninie powierzone numerowanie.
Zaczelisimy od zaradz, którzy byliimy na
miejsce. Trzeci gromadzily sie w dawnym
budynku Zarządu Miasta, który urzędował
w innym, oraz w szkółce p. Keller i w
pobliżu w domu prywatnym.

Najdotkliwszym był brak opatu - groma-
dzilisimy go sami - namowicielei - ucrnio-
nie, póki nie dostawczył Zarząd Mijski.

Krócilisimy do mieszkan w budynku na
uczecielskim. Zniszczony szkołę odbudowu-
^{low}

W marcu 1945r. mmsiatem wziasc wrzop
zdrowotny z powodu nawrotu gruźlicy.

W 1946r. od września strzymatam przenie-
sienie do szkoły podst. nr. 5 w Łd - Kobi.

W 1950r. od września przydzielona na
wies, w lasy, do szkoły w Trócince, pow.

W 1954r. w czasie ^{nizisicy} II - IV bytam na wrolapie
z powodu ciężkiej choroby matki, a
- Sierada.

Str. 13 L. c. - okres powojenny K. 263/9
I/1/20 w maju 1954r. przydzielona do
szkoly nr. 2 w Łd-Koli w zastępstwie
Cherego kolegi, a od września 1954r. otrzy-
małam etat w tej szkole i pracowałam
w niej do 1 IX 1961r. do przejścia na
emeryturę z przerwą w pracy od
kwietnia 1958r. do września 1959r.
z powodu choroby - raka.

Punkt

2. W ferie szkolne, gdy zdrowie pozwala
łato, a organizacja PWR podejmuje
wata czynny spateczanie, przy-
taczam się do nich.

W 1947r. w wakacje byłam k-ką
obozu Pracy Społecznej w Szabluku
g.m. Wydmisz, pow. Siirzycko od
15 VII do 20 VIII 1947r. a w zie-
nie ^{z 1947r.} odbyłam kurs doszkolenia
referentek powiatowych w Olsztynie

W ferie szkolne zimowe w czasie
1947/48 byłam k-ką obozu Pracy
Społecznej w Granadce, pow.
Bolestawiec.

W latach szkolnych 1947-1950
byłam instruktorką przyspa

Str. 14 D. c. Okres powojenny I/1/29
sobienia wojskowego kobiet
w Liceum Ogólnokształc. w Łukim-
skiej Woli

Powstała Strażba Polsce
ale już przestaliśmy spotecznie
się ndzielać. Pracowałam
na wsi w Trzcinie, gm. Bra-
szewice, pow. Sieradz.

V Dokumentacja

1. 1. Posiadam świadectwo i kartę
wyszkoleniową kursu instrukt.
II stopnia w Spale
2. 2. Dokumenty podróży ze Spaty.
3. 3. Odpisy zaświadczeń z pracy
w czasie okupacji.
4. 4. Lista nauczanych tajnie uczniów
5. 5. Zaświadczenie z obozu spotecznego
w Łabliku.
6. 6. Zdjęcia różne.
2. Wyszczególnienie osób z którymi
relatorka współdziałała
E. Lawacka - Sampolno - Tokary
Janina Nowożycka - Jesianka

20 389 W

I/1/22

Relacje o służbie w obronie kraju

- I Ostatnie dni sierpnia 1939r. likwidacji
obrony PNR w Spale. Noc 7 IX w Tomaszowie
Mazem. przejazd do Warszawy autokarem.
Z Warszawy polecenie do zgłoszenia się w
Komendzie powiatowej PNR w Włocławku.
Wyjazd z Warszawy 4 IX i przejazd pociągami
tylko do Żyblina, tu dalej nmiernobro-
niona przystajna torowa, zrosy i uszygi
przepełnione niemieckimi. Włocławka piero
do Włocławka przez Chodera. 6 IX we Włocławku
postawa w Komendzie PNR i do PKangskim.
Doroczne zabiegi grup młodych i starszych
mężczyzn o przydział do jednostek wojska.
7 IX Powrót do Chodera - opiekta nad starymi
żołnierzami polskimi i niemieckimi.
9 IX wejście do Chodera armii niemieckiej - wady
niemieckie.
16 IX Pierza wzbróntka do Warszawy w celu nedyce-
nie kontaktu z PNR. Tydzień przymusowego
siedzenia w Warszawie pod kontrolą niemieców
w czasie bombardowania Warszawy.
23 IX Wyjście do Warszawy po zangcych zgłoszeniach -
brak wszelkich kontaktów, postki w wozbitym
panieczerzeniach PNR. ; PNR, PNR.
29 IX - 2 X 1939r. Hilkudniowe, berskudczne zuka-
nie kontaktów w Warszawie - Powrót do Chodera.

I/1/23 20 387 W

Relacja o służbie w obronie polskiej kraj.

II Część poradnictwa - około 3 tygodnie -
w 1939r. nauczanie w szkole
podstawowej w Chodczu, od do por-
wania i wywiezienia nauczycieli
miejscowych z powiatu Włocławek
przez hitlerowców. Nie powrócił
i nie dał wiadomości niot z ~~niot~~ powojenne.

listopad i grudzień ~~1939r.~~ - 1939r.
nauczanie tajne

styczeń - lipiec 1940r.

Pobyt w Warszawie. Praca łącznicza

Od września 1940r. do 5 stycznia 1945r.

nauczanie tajne w zakresie

szkoly podstawowej około 200 dzieci
w Chodczu i okolicy.

Nauczanie starszych osób w postu-
gowaniu się jęz. niemieckim w konkre-
tnych sytuacjach.

++ 1979

Pol. 263/Pon.

I/17/24 W Torontu
PK

Lis Riina ps. "Ania"

urodz. 7.7.1906r. w Zduńskiej Woli
rodz. matka chłopska Wojciecha i Juliana z d. Różańska

Wkoleczyła Seminarium Nauczycielskie w Zgierzu 1926-1926r.
od 1.8.1926 nauczycielka szkoły Podchorożej w Koszulinie, pow. Rawa
w Koaliczynie, gminie pow. Kalisz, jesienią pow. Rawa i od 1935-
1939r. Chodera, pow. Włocławek. W czasie pracy zawodowej
odwiedzała szpital w K.G. (Przygodzki) Kobiet do obrony
Kraju, w P.W.K. do O.K., ukończyła kurs Instruktorów
P.W.K. w 1939r.

W 1939r. w rodzinnym domu w powiecie w Chodera
opatrzyła i karmiła rannych żołnierzy polskich i niemieckich
Pracowała w czasie okupacji niemieckiej w Chodera
i pracowała w gospodarstwie rodzinnym w Chodera.

Ma ukochanego syna i dwie córki, Marię Urszula
z 3-gim urodziną dziećmi, która uległa śmierci przed Niemcami.
Zabito pracowała w polu, zimą prowadziła tajne nauczanie
w zakładowej szkole Podchorożej. Za pracę uwięziona 157 dni
w więzieniu w 1939r. zmuszona była wyjechać do Warszawy, aby zamieszkać
kochać się z bratem i matką. Przekazywała hasła
do walczących w 1940r. W czasie pobytu w Warszawie ukończyła
kursy w Jędrzejowie. Wiosną 1940r. została zaprzyniona
do P.W.K. przez Świebodzkę. Została przetrzymana, pracowała
długo, za roboty, pracowała pod niemiecką okupacją
W końcu wiosną 1940r. powróciła do Chodera
i w dalszym ciągu zajmowała się tajnym nauczaniem

W wojnie pracowała jako nauczycielka w Chodera
od 1946r. w Zduńskiej Woli, a od 1950r. ze względu na
zły stan zdrowia, przeniosła się do szkoły na
wiosnę w Trzcinie pow. Świdocz, od 1954 do 1961r. do
szkółki w miejsc. na szczytach, pracowała jako
nauczycielka w Zduńskiej Woli.

W czasie pracy zawodowej pełniła również funkcje spótnie
i była ^{w 1947r.} była komendantką obozu P.W.K. w Jabłku pow. Gierów
w latach 1947-50. Instruktorów przy oporobrońcu wojennym
Kobiet o kierunku ogólnym w Zduńskiej Woli
~~Pracowała w szkole 1-2 w Zduńskiej Woli, latami 1979~~
~~Latami 1979 w Zduńskiej Woli~~

Archiwum E. Zawadzkiej - ul. St. L. A.

W nocy 14 39 w przebywaniu na obrzeżach w Spale
 jako uczestniczący w... w tym mieście...
~~W tym czasie opowiadał mi o... 31 VIII w tym czasie do 3 IX 39~~
 W tym czasie opowiadał mi o...
 Zapytania o to, czy trwały z niego do 29 VIII, po czym kilka
 dniem później uczestniczący powstano dla...
 obrzeżach m. m. pa. Dni 31 VIII uczestniczący grupy fikcyjnej
 dojechała do Tomaszowa. Bano było bombardowane
 dworca (W tym czasie z niego była k. the near.
 która w górnym...
 W tym czasie było zamieszanie... 2 IX - przebywał on
 w Tomaszowie, gdzie z niego był k. the near.)
 Przed wyjazdem do Warty 1 IX, autobusem
 do Warty... me... do Warty do
 miejsc... (2)
 W tym czasie do Warty 4 IX...
 tyłku do... przed... to było bombardowanie
 to... w tym czasie... do Chodowa, gdzie
 uczestniczący w... 5 IX...
 on... do Warty. Tam...
 nie...
 Siostra...
 7 IX uczestniczący...
 17 IX uczestniczący...
 do Warty...
 dnia 28 IX...
 a ja... do Warty...
 w... do...
 12 IX... do Chodowa

ed, dr

do mi
zostan
zadany
adrem.

- ① zapytanie świadectwo z kwer, do antybiotyków na
dni 3 IX 39
- ② w zapytaniu dokumenty...
w tym czasie...

W tym czasie była...
w tym czasie...

Relacja Hanki Lisowskiej

Okres okupacji

I/1/26

Chodera w październiku 39 roku nauczyła się przy-
 wyższy w Chodera wyprzedziła pracę w szkole (był rozkaz
 Niemców, że kobiety nie chodzić do szkoły wyjątek zamen-
 Karnia), do Kławy się odgryzła. Lat Po 20 X' wyjechała
 n-ke i wzięła udział na konferencji do Włocławka (za
 rozkazem Kławy podległa), tam nie zabrano odjeżdżano
 niezobowiązująco i pod eskortą odprowadzono w kierunku
 potoczny - stała o wiele zadowolona. Kobiety wzięły udział
 do domu. Wobec wykorzystania siłoty (promocji) je
 w okolicy marmurowej) zaczęły pracę w fabryce z żefi
 Wasmieszki, a ... Gdzieś tam w gminie do Chodera
 ... - zaczęła tam. Kiedy to była Emma Kellera
 która w Chodera miała prywatną szkołę
 Kławy tam tak do 17 I 1945 r. z przerwami nie wyjechała
 Kławy Kłuskowa tam z matką z w domu 1942 r.
 mieszkała w miasteczku Kłuskowa Kława Kłuskowa z rodziną
 powróciła z rodziną potem Kłuskowa 1945
 Kłuskowa w domu i rodzinie powróciła jako robotnica
 w domu w gospodarstwie indywidualnym
 (Mianem Teofil Kłuskowa w gospodarstwie in-
 dywidualnym w rejonie Kłuskowa z. Hof - zafabryka
 zainstalowała pracę)
 Zafabryka w domu (po zmianach w 1943) i
 promocji w domu do pracy w gospodarstwie
 Zime Kłuskowa w domu od pracy dostawała Kłuskowa
 z wynagrodzeniem od Niemców odtąd w domu i matką a
 dnia przywrócić co Kława ma jako robotnicę
 za pracę

verte!

③ Kłuskowa opinia że nigdy ich do budowy bunkra nie
 Niemców. Zanim z nimi nie pracowali, nie dostawali
 Surogatu z zafabryki - waporca o tam w domu. Zima

2. do Terenów

do Woy

do Łodzi

Zł. Woli

Kiełce

in Paktwa

N-1940 1/20000 VI

rodzime

in brata

in ~~Województwo~~

in ~~Województwo~~

in Województwo

I/2 Dokumenty

- Legitymacja członkowska WF lub PW Nr 1617 wydana przez Organizację Przyposobienia Kobiet do Obrony Kraju, Toruń 1938, ups, rkps (oryg.), k. 1, s. 1-2 (drugi egz. ksero - zob. powyżej, s. 18)
- Dokument podróży (obóz PWK w Spale) wydany przez Organizację PWK, Warszawa 1939, ups, rkps (oryg.), k. 1, s. 3-4
- Rozkaz wyjazdu Nr 507068 wydany przez Min. Spraw Wojskowych Państ. Urząd WF i PW, Warszawa 1939, ups, rkps (oryg.), k. 1, s. 5-6
- Świadectwo ukończenia kursu instruktorskiego PWK II stopnia, Spala 1939, ups, rkps (oryg.), k. 1, s. 7
- Karta wyszkolenia wyd. przez Org. Przysp. Wojsk. Kobiet do Obrony Kraju, Spala 1939, ups, rkps (oryg.), k. 1, s. 8
- Zaświadczenie z pracy w czasie okupacji, Chodecz 1942, rkps (oryg.), k. 1, s. 9
- Oświadczenie świadków B. Kwiatkowskiej i A. Marciniaka, Chodecz 1947, ups, rkps (oryg.), k. 1, s. 10
- Wykaz uczniów nauczanym tajnie w czasie okupacji, Chodecz, rkps (oryg.), k. 5, s. 11-16
- Zaświadczenie o udziale w obozie PWK, Gąblik Wielki 1947, ups, rkps (oryg.), k. 1, s. 17
- Legitymacja członkowska WF lub PW Nr. 1617 - kserokopia (oryginal, zob. powyżej s. 1-2) k. 1, s. 18.

Organizacja Przystrojenia
Kobiet do Obrony Kraju

Warszawa, Marszałkowska 81 m. 4

Legitymacja członkowska WF lub PW

Fotografia 37x52 mm
bez nakrycia głowy
na jasnym tle

Nr 1617

uprawnia łącznie
z zaświadczeniem
do korzystania z
ulgi na kolejach
państwowych na
przejazdy w celach
WF i PW

Ważna

do dn. 31 8 1938r.

Lisowska Anna
(podpis właściciela)

Lisowska Anna
(nazwisko i imię)

Warszawa dn. 10.V.1938r.
(miejsowość i data wystawienia legitym.)

Stanisław Mieloch
(podpis i funkcja wystawcy)

11212

Należy do jednostki organizacyjnej *Roman*
dy. kół. dobrotliwego P.W.K.
Wrocławskie

Funkcja *Komendant Oddziału*

Data urodzenia

Stosunek do służby wojsk.

Miejsce zamieszkania *Łódź*
par. W. Sobolewski

Przedłużenia:

<p>do dn. <i>31/8</i> 19<i>21</i> r.</p> <p><i>[Signature]</i> (podpis, funkcja, pieczęć)</p>	<p>do dn. 19 .. r.</p> <p>..... (podpis, funkcja, pieczęć)</p>
<p>do dn. 19 .. r.</p> <p>..... (podpis, funkcja, pieczęć)</p>	<p>do dn. 19 .. r.</p> <p>..... (podpis, funkcja, pieczęć)</p>

I/2/3

6a

Druk ścisłego zarachowania

CENA ZŁ. 0,20

POLSKIE KOLEJE PAŃSTWOWE J.A.

Przysposobienia Wojskowego Kobiet

(nazwa wojsk. organu WF i PW albo organizacji typu WF lub PW)

ZAŚWIADCZENIE Nr 41687

do uzyskania ulgi na przejazd indywidualny uczestników obozów i kursów WF i PW lub zbiórek PW organizowanych bezpośrednio przez wojskowe władze WF i PW lub przez organizacje typu PW oraz uczestników obozów i kursów instruktorskich WF oraz równorzędnych i stopnia wyższego, organizowanych przez organizacje typu WF

Anna Lisowna
Chodec 10k Pows
(imię i nazwisko uczestnika)
(dokładny adres miejsca zamieszkania)

okazujący legitymację ORGANIZACJA Nr 1617
Przysposobienia Wojskowego Kobiet

wystawioną przez Warszawa, ul. M. Kałanickiej 9 m. 3.

udaje się na: kurs - obóz - zbiórkę
opuszcza obóz - kurs

wojsk. organ. WF i PW
przez organizację PW
organizację WF**

od dnia 31. 7. 39 do dnia 1. 9. 39

w Spale (okres letni 1939)
i ma prawo do nabycia biletu ulgowego 3 klasy (przy obozach i kursach instruktorskich WF lub PW 3 lub 2 klasy) na pociąg osobowy:
od stacji Chodec do stacji Tomaszów M

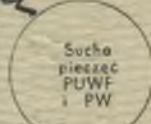
ludzie, po poświadczeniu rzeczywistego pobytu w obozie, na kursie lub zbiórcze - na przejazd z powrotem*) według Tabeli opłat ulgowych ze zniżką „specjalną” (75%) (tab. 9).

Y. Koburny Nam dn. 25. 7. 39
(podpis, waga wystawcy)

Lisowna Anna
(podpis posiadacza)

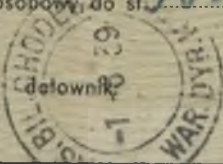

Uwaga: Czytać przepisy na odwrocie

*) niepodkreślane skreślić **) tylko na kurs instruktorski ***) ogólnego wykazu (planu) obozów, kursów, zbiórek i zawodów, zatwierdzonego przez Państw. Urząd WF i PW

I/2, t4

1) przejazd pierwotny:	2) przejazd z powrotem:
Wydano bilet ulgowy ze zniżką specjalną (tab. 9) Nr. <u>7089/3</u> klasy na pociąg osobowy do st. <u>Pruszków</u> datownik podpis: 	Wydano po wypełnieniu rubryki 3) bilet ulgowy ze zniżką specjalną (tab. 9) Nr. klasy na pociąg osobowy do st. datownik podpis:

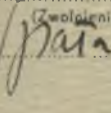
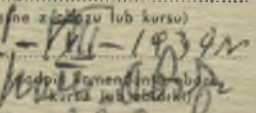
1. Zaświadczenie jest ważne tylko łącznie z legitymacją członkowską zaopatrzoną w fotografię lub odcisk palca. Uczestnicy kursów instruktorskich okazać muszą legitymację z fotografią.

2. Wiek uczestników obozów i kursów nie może być niższy niż 14 lat i przekraczać 46 lat. Wiek uczestników obozów, kursów i zbiórek przedpoborowych nie może przekraczać 21 lat, a wiek rezerwistów nie może być mniejszy niż 21 lat. Wiek uczestników obozów WF dzieci (także uczestników obozów harcerzy, «Orląt» i «Strzelczyków») może wynosić od 7 do 14 lat.

3. Powrót ulgowy może nastąpić tylko po stwierdzeniu najmniej 6-dniowego pobytu w obozie lub na kursie lub po stwierdzeniu okoliczności uzasadniających przedwczesne zwolnienie z obozu albo kursu, lub też po stwierdzeniu udziału w zbiórce wyszkoleniowej PW.

4. Przerwy podróży nie są dozwolone, jak również przejście do klasy wyższej lub do pociągu droższego.

5. Najpóźniej w 10 dni po ukończeniu przejazdu lub po upływie daty obozu kursu lub zbiórki, zaświadczenie musi być zwrócone bezwarunkowo wystawcy. Wystawca wypełnia rubrykę 4), przeznaczoną do celów kontrolnych i zwraca zaświadczenie do PUWF i PW w czasie i trybie określonym przez PUWF i PW. W razie niezwrócenia lub zwrócenia nieodpowiednio wypełnionego zaświadczenia, posiadacz pociągnięty będzie do odpowiedzialności. W razie stwierdzenia niewłaściwego wykorzystania dowodów na przejazd ulgowy - odpowiada łącznie z korzystającym niewłaściwie z ulgi również wystawca. W razie nadużyć wystawcy odpowiada z nim łącznie wyższa władza danej organizacji.

3) Poświadczenie udziału:	4) Miejsce na uwagi wystawcy:
Stwierdzam udział w <u>Kumie</u> <u>instr. 11 H</u> ORGANIZACJA PRZYSP. WOJSK. KOBIEC od <u>1. VII - 30. VIII</u> OBR. <u>391</u> do <u>30. VIII - 30. IX</u> KOMENDA OBOZU oraz <u>w</u> <u>Prusku</u> (Zwolnienie przedłożone z obozu lub kursu) Data, dn. <u>2. VII - 1939r</u> 	Stwierdzam prawidłowe wykorzystanie zaświadczenia, dn. (podpis i pieczęć wystawcy)

Wojskowy dokument transportowy kredytowy
 Min. Spr. Wojsk. 552012/transport.

I/2/5

Emisja IV

Seria A

1 wniecia 6

N° 507068

Druk ścisłego zarachowania.

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH
 PAŃSTWOWY URZĄD WYCHOWANIA FIZYCZNEGO
 I PRZYSPOSOBIENIA WOJSKOWEGO
 Dowództwo

dnia Warszawa 2 wniecia 1939 r.

ROZKAZ WYJAZDU

dla p. Lis Anna
 w czasie od dnia 2 wniecia 1939 r. do dnia 10 wniecia 1939 r.
 do Chodecza
 celem: sprawa pomocniczej służby wojskowej
(wymienić miejscowości, do których podróz ma się odbyć)
(dokładnie określić cel, powód i podstawę zarządzenia podróży)

Przejazdy kolejowe odbyć się mają pociągami pospiesznych
 1. z Warszawy do Chodecza przez
 2. z do przez
 3. z do przez
 4. z do

Dyrektor Państwowego Urzędu
 Wych. Fiz. i Przysp. Wojsk.

Lis Anna
(podpis właściciela dokumentu)

[Signature]
(podpis dowódcy)
 TURCZYŃSKI ppłk.

Dokument ten uprawnia do nabywania za gotówkę biletów wojskowych dla jednej osoby
 w klasie II ej. oraz do nadawania przy podróżach służbowych bagażu służbowego
 sztuk o ogólnej wadze klg. osobistego

(podpis płatnika)

II b.

Datowniki i adnotacje kolejowych stacji wyjazdowych.

	klm.	klm.	klm.	klm.
Koszta przejazdów kolejowych	złotych	2	złotych	3
	groszy		groszy	
	<small>(podpis kasjera)</small>		<small>(podpis kasjera)</small>	
Koszta przewozu bagażu	szt. klg.	szt. klg.	szt. klg.	szt. klg.
	zł gr	zł gr	zł gr	zł gr
	<small>(podpis)</small>		<small>(podpis)</small>	

3/21/6

III a.
Pieczętki władz wojskowych.

III b.
Oświadczenie właściciela rozkazu wyjazdu.

Podróż odbyłem

Wyjazd dnia 193..... godz. min. pociąg Nr

Przyjazd dnia 193..... godz. min. pociąg Nr

(podpis)

IV.
Likwidacja kosztów wyjazdu.

Stwierdzam konieczność odbycia podróży, należyte użycie czasu i środków komunikacyjnych oraz spełnienie zlecenia służbowego. Czas na spełnienie zlecenia służbowego był potrzebny od dnia godz. do dnia godz.

..... dnia 193..... r.

(podpis dowódcy)

Udzielono zaliczkę na koszty podróży zł gr słownie: zł

gr Wypłaciłem z działu rozdziału § poz.

..... dnia 193..... r.

(miejscowość)

(podpis płatnika)

1	2	3	4	5	6			7			8				9		
					Przejazdy			Bagaż			Należność				Razem		
					Ze stacji	Do stacji	Przez	Rodzaj pociągu	Klm	i ość osób	klasa	stawka	szt.	kg	stawka za 10 kg	przejazd	
zł	gr	zł	gr	zł	gr	zł	gr	zł	gr	zł	gr	zł	gr				

Diety podróżne za czas od dnia godz. do dnia godz.

..... dni a

..... dojazdów a

Inne koszty podróży

Razem

słownie: zł gr którą to kwotę otrzymałem

..... dnia 193..... r.

(podpis)

Wypłacić:

Zbadałem:

(podpis kwatermistrza)

(podpis płatnika)

Spała, dnia 3 września 1939 r.

I/2/7

L. 99/II, 39

ŚWIADECTWO

Pani Lisówna Otteraurodzona dnia 7 miesiąca lipca roku 1906w Lędzińskiej Woli ukończyła w czasie od 2 sierpniado 3 września kurs instruktorski przysposobienia wojskowego kobiet
II stopniaZ WYNIKIEM dobrymNa zasadzie instrukcji P.U.W.F. i P.W. Nr 19/2 z 1935 r. ukończenie tego kursu
uprawnia do organizowania i kierowania patrolami p.w.k. oraz
szczególnej powiadcz lub większego oddziałuWanda Janińska
H. p.w.

Zarejestrowano w Komendzie Okręgowej P. W. K.

w

dnia

pieczęć

podpis

UWAGA: Świadectwo winno być zarejestrowane niezwłocznie po ukończeniu kursu oraz każdorazowo w razie zmiany stałego miejsca zamieszkania na teren innego okręgu (odnotowywać rejestrację na odwrocie).

1/2/8

W Spale
(pieczęćka nagłówkowa)

Spala, dnia ^{komenda} 3 sierpnia 1939.

KARTA WYSZKOLENIA

Nazwisko Lisówna imię Anna
urodzona dnia 7 miesiąca lipca roku 1906
w Zduńskiej-Woli
zawód nauczycielka zamieszkała w Chodocz pow. Włocławek
członkini stowarzyszenia Organizacji P.W.K.
ukończyła kurs podinstruktorski instruktorski doszkol. instr. p. w. k. II
stopnia w czasie od 2 sierpnia do 3 września
z ogólnym wynikiem dobrym

SZCZEGÓŁOWE OCENY:

1. Teoria wychowania fizycznego przesłuchała
2. Pływanie —
3. Gry ruchowe brała udział
4. Gry sportowe brała udział
5. Lekka atletyka —
6. Łucznictwo —
7. Wiadomości obywatelskie —
8. Nauka służby dobrze
9. Służba polowa: a) terenoznawstwo dostatecznie
b) łączność dobrze
c) gry polowe dobrze
10. Strzelectwo dobrze
11. Organizacja pracy p. do o. k. dobrze
12. Służba instruktorska brała udział
13. Administracja przesłuchała
14. Geografia wojskowa przesłuchała
15. Zagadnienia świetlicowe —
16. Psychologia i dydaktyka —
17. Historia wojskowa —
- Zachowanie się w czasie kursu wystarcz.

KOMENDANTKA KURSU: Gorozyozkiewicz
przew.

U W A G A : Oceny szczegółowe ustala się według skali: bardzo dobrze, dobrze, dostatecznie, niedostatecznie (4, 3, 2, 1).
do punktu 2/b. „Sposób oceny”. Wynik ogólny zostaje wyprowadzony z ocen szczegółowych przy zastosowaniu współczynników od 1 do 3; współczynnik 1 dla przedmiotów pod pozycją 1 — 6, 10, 17, współczynnik 2 dla przedmiotów pod pozycją 7, 13 — 16, współczynnik 3 dla przedmiotów pod pozycją 8, 11, 12 i 9.

I/2/9

Dienst - Bescheinigung

Geboren 7. 7. 1906

Die Frau Anne wohnhaft in Godecree
ist als Landarbeiterin bei der Reichsgesellschaft
für Landbewirtschaftung n.b.H. (Reichsland) auf dem
2-Hof 27 Chodecz (Janicki) beschäftigt.

Handwritten signature
Bezirkslandwirt
Gen. Chodecz

Chodecz, 1. 9. 1942.
Breskerstr. 9.

1/2/10

Z a ś w i a d c z e n i e .

My, niżej podpisani, zaświadczamy, że Anna Lisówna, nauczycielka szkoły powszechnej w Chodczu, zamieszkała w Chodczu przez cały czas okupacji niemieckiej i od 4 listopada 1939 r. do 17 stycznia 1945 r. nauczyla potajemnie komplety dzieci z Chodcza i okolic, w zakresie siedmiu klas szkoły powszechnej.

Dodajemy, że w czasie okupacji niemieckiej nie przyjęła posady urzędniczej w biurze, lecz pracowała jako sezonowa robotnica rolna, aby mieć czas na nauczanie dzieci.-

Chodecz, dnia 9 marca 1947 roku.

Bronisława Kwiatkowska
Chodecz, ul. Kosińskiego 14.

Marciniak Adam
Chodecz, ulica cyprińska 19

własnoręczność podpisów Op.Ob. Kwiatkowskiej Bronisławy i Adama Marciniaka stwierdzam.

Chodecz dnia 10.3.47r.

M. Burmistrz m. Chodcza.

Handwritten signature: Braniński

12/11

Wykaz dzieci, które nauce w szkole polskiej
w okresie okupacji niemieckiej od 4 X 1939r. do 17 I 1945r.
w Chodoku, pow. Włocławek.

Op.	Nazwisko i imię	Klasa	Op.	Nazwisko i imię	Klasa
1	Matysiak Barbara	IV	26	Kozłowski Stefan	I II
2	Matysiak Ryszard	I	27	Janiak Jan	I II
3	Chejnowska Barbara	IV	28	Janiak Stanisława	II
4	Kowandowska Maria	IV	29	Kozłowski Jerzy	II III
5	Marchłowska Janina	I II III	30	Pawlaczyk Tadeusz	I
6	Fordonińska Izajna	IV	31	Górski Mirosław	I II III IV
7	Fordonińska Hanna	II	32	Górski Koniginisz	I II III IV
8	Sawicki Edward	I II III IV V	33	Górska Alina	I II III
9	Sawicki Maksymierz	I II III IV	34	Grabczyński Grzegorz	II III IV
10	Gantarowski Jan	I II III	35	Grabczyński Bernard	I II
11	Gantarowska Halina	I II III IV	36	Skrzycka Anna	V VI
12	Mendelak Halina	I II III	37	Skrzycka Maria	IV V
13	Marciniak Janusz	I	38	Skrzycka Barbara	I II
14	Świątek Eugeniusz	II III	39	Pychlewski Henryk	I II
15	Perłowska Izabela	I II III	40	Pychlewska Teresa	I
16	Sokolowski Janusz	III IV V	41	Świerczyńska Danuta	III IV
17	Joachimowiak Władysław	IV V	42	Świerczyńska Maria	I
18	Sulek Regina	I II III	43	Pechocka Bolesława	III IV
19	Jaramuska Maria	II III IV V VI	44	Popiłek Irena	II
20	Jaramuska Teresa	II III IV V	45	Hiemlewska Felicya	II III IV
21	Jaramowski Sylwester	V VI VII	46	Wrzemińska Anna	IV
22	Janiński Marian	V VI VII	47	Bujalska Danuta	IV
23	Balińska Wronka	I II	48	Kraszewski Jan	I II
24	Kozłowska Irena	IV V	49	Heđzierki Maksymierz	III
25	Kozłowska Danuta	IV V	50	Heđzierska Halina	IV

Op. Narwiszko i imię	Klasa	Op. Narwiszko i imię	Klasa
107 Palajczyk Zofia	I II	133 Głowczyński Marian	I
108 Palajczyk Henryk	I II	134 Głowczyński Stanisław	I
109 Piotrowski Józef	II III IV	135 Nowak Janusz	I II
110 Sewandowski Waldeemar	I II	136 Urbas Marek	I II III
111 Sewandowska Wanda	I II	137 Pietrzak Jan	I
112 Sewandowska Alicja	I	138 Gosciński Teofil	I II
113 Pietrzak Lucyna	II III IV	139 Matkowska Wanda	I II
114 Pietrzak Zofia	I II III	140 Pawłowska Helena	I II
115 Kubiak Maria	I	141 Kawczyńska Maria	II III
116 Zielinska Teresa	I	142 Kawczyńska Anna	I II III
117 Zielinska Bogumila	IV	143 Postuszny Janusz	IV
118 Zielinska Janina	I	144 Postuszny Janusz	I
119 Topolewski Janusz	I	145 Skibińska Maria	IV
120 Krawczyk Eugeniusz	I II	146 Kurociniska Maria	I
121 Orszak Wiesław	IV	147 Kwiczińska Teresa	I
122 Karpinińska Janina	I II	148 Nowakowski Maciej	IV
123 Sokolowski Ryszard	IV	149 Nowakowska Renia	I II
124 Marchlewski Stanisław	IV	150 Sewandowski Włodzimierz	IV
125 Marchlewski Henryk	I	151 Kwiatkowski Serafin	IV
126 Liszy Jerzy	I	152 Kuruszkowski Ryszard	IV V
127 Liszy Aleksander	I	153 Myszkiewicz Wincenty	I
128 Przybylska Barbara	I	154 Myszkiewicz Antoni	IV
129 Hanke Barbara	I II	155 Drogoszewski Jan	II
130 Stogowska Janina	IV	156 Barcikowski Jerzy	II III IV
131 Wejler Alicja	IV V	157 Barcikowski Stanisław	I II III IV V
132 Wejler Janusz	I II	Przem 157 uciążliwa Sio Anna	

I/2/13

pow. Woławańsk potajemnie od 4 listopada 1939 r. do 17 stycznia 1940 r.

Op. Imię i Nazwisko

1. Matusiak Barbara	<u>III IV</u>	26 Kortański Stefan	<u>I II</u>
2. Matusiak Fryderyk	<u>V</u>	24 Kortański Józef	<u>II III</u>
3. Chojnacka Barbara	<u>IV</u>	28 Janiak Jan	<u>I II</u>
4. Lewandowska Maria	<u>IV</u>	29 Janiak Stanisław	<u>II</u>
5. Marchłowska Janina	<u>I II III</u>	30 Pawlaczyk Jacek	<u>I</u>
6. Furdaniska Grażyna	<u>IV</u>	31 Górski Mirostaw	<u>I II III IV</u>
7. Furdaniska Hanna	<u>II</u>	32 Górski Remigiusz	<u>I II III IV</u>
8. Sawicki Edward	<u>I II III IV V</u>	33 Górski Alina	<u>I II III</u>
9. Sawicki Marianna	<u>I II III IV</u>	34 Grabczyński Szymon	<u>II III IV</u>
10. Gontarski Jan	<u>V VI VII</u>	35 Grabczyński Bernard	<u>I II</u>
11. Gontarska Halina	<u>I II III IV</u>	36 Skrzyńska Anna	<u>II III IV</u>
12. Mendelak Halina	<u>I II III</u>	37 Skrzyńska Maria	<u>IV V</u>
13. Morciniak Janusz	<u>I</u>	38 Skrzyńska Barbara	<u>I II</u>
14. Świątek Eugeniusz	<u>II III</u>	39 Pychlewski Henryk	<u>I II</u>
15. Perłowska Zabella	<u>I II III</u>	40 Pychlewska Teresa	<u>I</u>
16. Sokatowski Janusz	<u>III IV V</u>	41 Świerczyńska Danuta	<u>III IV</u>
17. Joachimiak Władysław	<u>IV V</u>	42 Świerczyńska Maria	<u>I</u>
18. Sulek Regina	<u>I II III</u>	43 Piechocka Bolesław	<u>III IV</u>
19. Jaromska Maria	<u>II III IV V VI</u>	44 Popiłek Irene	<u>II</u>
20. Jaromska Teresa	<u>II III IV V</u>	45 Niemulowska Felicya	<u>II III IV</u>
21. Jaromski Sylwester	<u>V VI VII</u>	46 Krzemieńska Anna	<u>IV</u>
22. Janicki Marian	<u>V VI VII</u>	47 Bujalska Danuta	<u>IV</u>
23. Balińska Urszula	<u>I II</u>	48 Hraszewski Jan	<u>I II</u>
24. Kortańska Irene	<u>IV V</u>	49 Kędzierski Marcin	<u>III</u>
25. Kortańska Danuta	<u>IV V</u>	50 Kędzierska Halina	<u>IV</u>

Wykaz dzieci

które potajemnie pobierały naukę w okresie okupacji podległości niemieckiej od 4 listopada 1939 r. do 4 stycznia 1945 r.
w Chodczu, pow. włocławski.

1	Matusiak Barbara III II III	Dulek Regina I II III
	Matusiak Ryszard I	Jaromska Maria II III IV V VI
	Shejwach Barbara II	Jaromska Teresa II III IV V
	Lewandowska Maria IV	Jaromski Sylwester I II V VI
	Fordzińska Rajna II	Janiński Marian I II
	Fordzińska Hanna II	Balińska Ursula I II
	Marchlewska Jadwiga I II III	30 Kozłowska Irena II V
	Marchlewski Antoni II III	Kozłowska Danuta II I
	Marchlewski Henryk I	Kozłowski Józef II III
10	Lewandowski Antoni I II III	Kwiatkowski Stefan I
	Chwiczki Edward I II III IV V	Janiak Jan I
	Janiński Hieronim I II III IV	Janiak Stanisław II
	Gautarski Jan I II III	Pawłaczyk Jadwiga I
	Gautarska Halina I II III IV	Hajrechska Stanisław I
	Mendelak Halina I II III	Flóberyński Marian I
	Marciniak Janusz I	Flóberyński I
	Świątek Eugeniusz III	40 Nowak Janusz I
	Wilczyńska Jadwiga IV	Łoński Mirostaw
	Fortowska Izabela I II III	Łoński Feliks
20	Sokołowski Ryszard II	Łońska Alina
	Sokołowski Janusz III IV V	Grabczyński Przemysław
	Jochimiak Władysław II III	Grabczyński Bernard
23	Jochimiak Mieczysław I	46 Bujalska Danuta

44 Skrycka Anna
 Skrycka Maria
 Skrycka Barbara

50 Rycklewski Marcin
 Rycklewski Henryk
 Rycklewska Teresa
 Twierczyńska Anna
 Twierczyńska Maria
 Pechocka Bolesława
 Popiołek Izabela
 Kieulewska Felcja
 Kremeniska Anna
 Kłapiński Jan

60 Hędzierski Marcin
 Hędzierska Halina
 Romanowski Wojciech
 Romanowska Basia
 Kuźniarska Anna
 Kojewski Marian
 Kwieciński Lucjan
 Kwieciński Czesław
 Grabowski Fryderyk
 Lasadzińska Halina

70 Labrek Andrzej
 Salicki Marian
 Salicka Zdzisława

73 Symoniska Helena

Wojniak Józef
 Krainska Maria
 Krainska Zdzisława
 Zahreuska Izabela
 Myszkiewicz Zofia
 Pichawski Jerzy

80 Dmapiński Zdzisław
 Czajkowska Maria
 Czajkowski Aleksander
 Brzezińska Maria
 Pratańska Maria
 Majka (ojciec)
 Majkowska Krystyna
 Burdakovski Roman
 Wodniak Wojciech
 Feliniak Eleonora

90 Olejniczak Teresa
 Przybylska Barbara
 Sosnowska Zofia
 Sosnowska Krystyna
 Czajkowska Janina
 Lange Stefania
 Wierockiewicz Katarzyna
 Wisniewski Zbigniew
 Skrzywicka Bożena
 Czynkowski Jerzy

100 Czynkowski Ryszard

I/2/12

WOJEWODZKI URZĄD WYCHOWANIA
FIZYCZNEGO I PRZYSPOSOBIENIA
WOJSKOWEGO w.....

Gabliń Wielki dn. 21 VII 1947r.

KOMENDA OBOZU SPOŁECZNEGO PWK
w *Gabliń Wielki*

Z A S W I A D O Z E N I E L... *19/8.../1947r.*

1939
1906
.....corka.....urodz.....

w *Łowicz* zamieszkała w *Łowicz* pow. *Łowicz*

w *Łowicz* brała udział w obozie społecznym przysposobienia
wojskowego kobiet w *Gabliń Wielki* pow. *Łowicz* woj. *Łódzkie*

w czasie od *15. lipca 1947r.* do *24. sierpnia 1947r.*

Zaswiadczenie niniejsze uprawnia do noszenia "Odznaki Obozów Spo-
łecznych PWK"

Początek
Zastępca Dyrektora Wojewódzkiego
Urzędu W. P. i W. w Łodzi
IAN DYKUS

I/2/18

Organizacja Przysporobienia Kobiet do Obrony Kraju
 Warszawa, (ul. Rydygier 81 m. 1)

Legitymacja członkowska WF lub PW
 Nr **1617**

Fotografia 37x52 mm bez nakrycia głowy na jasnym tle

uprawnienia łącznie z zaświadczeniem do korzystania z ulg na kolejach państwowych na przejazdy w celach WF i PW

Ważna do dn. **31.9.1938r.**

Wisława Anna
 (nazwisko i imię)
10.I.1938r.
 (miejscowość i data wystawienia legitymy.)
Anna Wisława
 (podpis i funkcja wystawcy)

Należy do jednostki organizacyjnej **Roman**
 dy. kł. doh. **S.M.K.**

Funkcja **Komendantka oddziału**

Data urodzenia

Stosunek do służby wojsk.

Miejsce zamieszkania **Pruszków**
par. Włocławek

Określenie przedłużenia: do dn. **19** r.

do dn. **19** r. (podpis, funkcja, pieczęć)

do dn. **19** r. (podpis, funkcja, pieczęć)

II. Materiały uzupełniające relację:

- Nekrolog Anny dis w 4TK z 22.VI.1980r. k. 1, s. 1.

Lis Anna

II/1

Z zaobowiązanej karty, W. T. K. 22 VI 1980 w 25 (1397)

W Warszawie zmarła w wieku
73 lat

śp ANNA LIS

nauczycielka; instruktor PWK,
żołnierz ZWZ i AK ps. „Hanka”,
pochowana na cmentarzu w Męce
pod Sieradzem.

III/3 - Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji 1939-1945:

- Notatki A. Lis - informacje o osobach działających w u podziemiu okupacyjnym w latach 1939-1945. Rkp. oryg. K. 12, s. 1-16.

III/3/1

Chodcza 1939-1945

Kramszewice k. Chodcza

Przebywał ptk Jan Patubicki-Gradowski
jako kuzyn

• świadkami: Zofia Kisniewska

Stanisław Myszkiewicz

Zwiatafuści nie są wzmianka

Sole k. Chodcza

w barteraka przebywał Sakofarowski ptk.
w cegielni "Feorian"

Świadek: Stanisław Myszkiewicz
Z. Kisniewska Chodcz

Zwiatafuści nie są wzmianka

Elm tel. 205-44 Sosz. 136.m.26 St. wo

Rynek Star. Miasta 29/31 pokój 27 Komisja Hist. Kobiet
wraz z wst. o miopod.

III/3/2

Chodecz - o Rozczerwinańskim styczeń
St. Myśkiewicz - nie ma
nawoznego świadka
Działalność nie ujawniona

Chodecz znana Romanowska
z synkiem Hajtusiem
i córeczką Kasig
Świadkowie - brak
Działalność nie ujawniona

Skubiniowski -
brak świadka

Str. 15 D. c. Wyszczególnienie osób. III/3/3

2. Murkawska Maria - Chodecz

Kowicka Zofia - Włostawek

Kapcewicz Janina Włostawek

Jaskółska Wanda, Lili - Kola

Rozpędzka - obecnie Warszawa

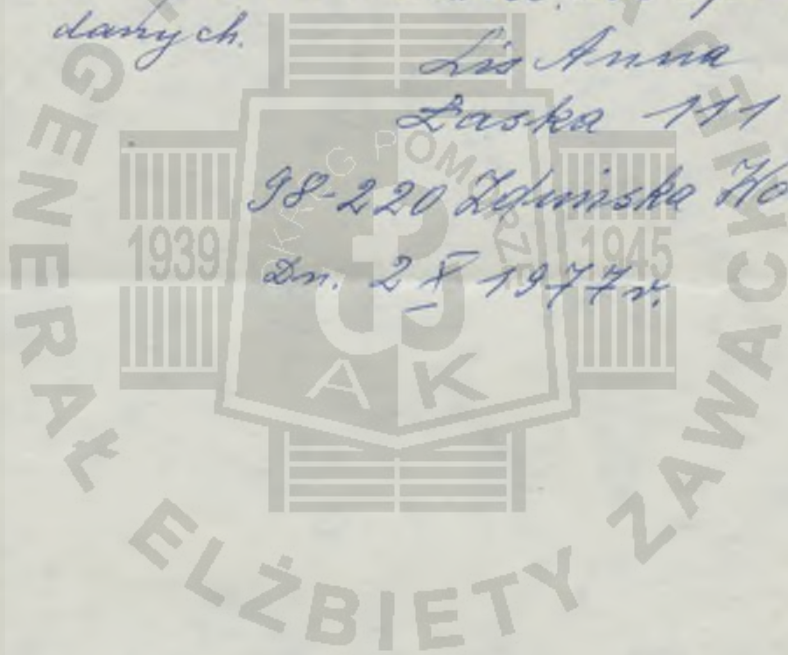
3. Nie publikowane, nie z powyższych
danych.

Lis Anna

Łaska 111

98-220 Łódziska Kola

Dn. 28 1977 r.

Antymaga od Hamki Lwowej
Lewandowej Mors. Lewand
Włocławek ul. Marchlewskiego 43 m 2
tel. 238-85 kod 87-800

III/3/4

Winiarska Leja z d. Kolasinska

• tel. 267-79
K-ek ul. Marchlewskiego 9

Marchlewskiego
1 m 9

Winiarska Zygier

tel. 234-72

• K-ek ul. Traugotta 22

Józysz Wojciech Lewandowski

ul. Rewolucji październ. 97 m 101

telefon 36-65-77

01-424 Warszawa

W. Kosiński

Kwiatkowska Brzostowa

Chojniewski - Skrzynka kart

Wojtkowski - lotka - radio

Zbiór prawomocny od obywateli

Kozłowski - raport

Kisielewska - nie dofin. w. Kłoc.

z ob. Szumowski - Eugeniusz

Wojciech Kojnicki dwuleć w. Kłoc.

czy otrzymała cięciłę z. ma

czy jeździła do Tomunia

na Horroawską 8 lub innej

ulicy

w czasie okupacji - nie

III/3/5

III/3/6
Dł. Hofm. Leczył niemca
Mister z d. 1880 r. i 1881 r.
antykam. s. s. przycięty
Polakom, a Kuzni-pis.
z Chod. 2
Hermann Pat. doży-
niał Hofmannistiego

Bend.

Nyckiewicz - zakładnik
9.11.1939 r. i 11 innych
wysiedlenie z domu 1942 r.

Ernst Ludwig pastor
negatywny Polakom

Szumer (Eugeniusz)
z ul. Kości w Kłoc

Szuman w Lubiesznie nie wale

III/3/7
Seweryn Wójcik
pracownik poczty
w Białawie przewoźnik
pomiędzy - Borkowice
zabrat z gminy -
a driver z kł. do miast
zost. odbitkę z komisją
Mierzwiński - radca
Borkowski

Opisać tajno numer.

III/3/8

Miejscowi: Skowroniński }
Kisielnicka Lefin }
Lis An numerame }
ponow sport.

Dyarkiewicz - pumet onf }
ponow sport

Krompkowska - cor. zdawna }
ponow sport

Murkowska Jela }
ponow sport

Murkowski Jozef }
masz do pis

Mierwiński Ryszard }
radio

Ela Helenska Pite - siadacz }
moge odpowiedz - byd gosc

Murcinkowski SS }
Loksalontsch

ad Myrski Juk

ad Myrski Juk

Komandant - adres

ad Myrski. Kiedy skocz

adres

III/3/9

1. Potulicki Jan - Smolensk
2. Sokolowski
3. Korczyński
4. Skulimowski Potulicki
15.7.1939 El 2
5. Szymon Eugeniusz
ul. Kwidzińska - Smolensk
6. Berthauski imię nieznane
7. Wasiński - imię nieznane z listy
wzrostu - ul. 2 Kaluzińska
8. Hofmannski
lekarz miejscowy
9. Punkt Romanowski
10. Punkt Eschmer
11. Orszet
12. Seweryn Horzowski
Kierownik
13. Skrzypiec
14. Koźłowski

Województwo
Lubelskie
Kazimierz
Piotrków
10.000.000

10.000.000

1113/10
Zofia z Kolasiniskich

Kisielowska

O Kraszewskiej
Orazet Jerszt

Hofmariska, ...?

Gradowski, Kraszewski

Sokolowski B O W, AK
Andrej Zdanowski

Franciszek Prawdzki z

3 Toct maner. 1822 w Bydly
(miejni Z. 1822)

Pisanska Joka

Narecka Helena ? Orazet

Trzeciakowice - Polysin)

Adrian? Jaruzelski
arant 1791 + osirica 1848

ELŻBIETY

Kwiatkowska ^{III/3/44}
Nazwisko Rawska
wierszchnia
nr 2 BOWIP

Myszkiewicz Stanisław

opis Samozamoc spotoeruu

Popawiercki - cy tam Skulmow
cy Kote Cuscanoy
S. Luska, Andryj Edanowicz
K. ... we Klot ...
p. ... Etimer ...
... Rozrymnie ...
... Chodocz ...
Kto paerki ...

Dziwacz. z ...
Wanda Turaw z Kutawa

Barthka ... Koztowski
Chodocz Chodoczka ...
... w ...

Mierzwiński Ryszard
radio
informacje

III/3/21

Myśkiewicz Stanisław
opis
Samozamoc spoteczeniu
Pomocniczy - czołowa Skulimowy
em Kote Ciwcanin
Kozłowski, Andrzej, Edamowicz
Kozłowski, we Włost, Jurek
punkt E. 114 Obiecki
im. Kozłowski, Stronin
Właśc. grupy Ciwcanin
Kto powie, myśla?

1945
Szczecin, z murkaj.
Kanda Turan z Kutana
Bartkowska, Kozłowski
Ciwcanin, Bartoszak
Chodźka, Czajka
w Słachach

Mierzwiński Ryszard
radio
informacje

III/3/121

Fela Muskawska 11/3/13
Kiezy brat Józ. sabrut z
gminy powiatu
Włocławek
Włocławek
K. Proszewic
mleko zupki
Glas - Murka
Helenka - Bygones.
Stasia Sajewska
Matka Wierkowska
Tatka - mleko

Namozanie dyjme: III 3 14
A. Lis, Szwalcowska,
L. K. 13 m. Sawtowa
Lm
Zygnant Was. niowski
Emma Koller. Pastawka
1939 - namozanie w szkole
polskiej
po 20^{tych} ustanowienie dyjme 1939.
mieszkani dyktaryat
1939-1940 - Kwa
Lampowice - t. n.
Keler Pastawka

Paczki więźniarskie III/3/15

dowody w p. Mnaszkiewicz
Czesław Trzebucki
10 maja 1940 r. porucznik

• Mnaszkiewicz
T.J. nie ustalony Polak
partyzant - oddział w Lond.

Kapitan Tomasz
Gradowski pracownik
w Kryniewiecach
jako księgowy -

skierowany do Myśk.
przez Wierst.
Sokolonskiego - Burdack
Pradkowskiego, Kostewski
z Chodoczka

• Tomasz żyje w Warszawie

• Skrzypski nie żyje
Zurwegmanowski
harc. 612 + 02.10.1940

III/3/16

Po 20 I 1939: Niemcy na zorganizowanym zebraniu
winnym mianem polskich architektów, inżynierów i
inżynierów emisarzy, inżynierów i inżynierów
szkolne rozkazali opisać. Niemcy i ich roze-
brały się do swoich rodzin lub porosły wlotko-
wały się w mieszkanach prywatnych. Znanor-
przedwojennych szkoły w Chodzie, podstały tyko
Ziemiowiska: A. Lis, oraz prawnikowie prywatnie
szkatki Emma Koller.

III/5: Inne materiały

- Nekrolog Piotra Łęsa w WTK, 1980 nr. 17/1389. K. 1, s. 1.

Lis Piotr

111/5/1

Złotobog kartę. n. W. T. K. 1980. (27 ty) nr 17 (1389).

W Warszawie zmarł w wieku 87 lat

śp. PIOTR LIS

żołnierz obu wojen światowych; powiatak, ps. „Spisaki”, żołnierz ZWZ i AK; odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Srebrnym Krzyżem Zasługi i in.; pochowany na cmentarzu w Pyrach.

CZĘŚ ICH PAMIĘCI!

IV Korespondencja:

- 18.11.1968 - list Anki (A-dis) do E.2. Rkp. Oryg. k.1, s. 1-2.
- 4.04.1976 - list j. w. Rkp. Oryg. k.1, s. 3-4.
- 12.08.1980 - list Jadzi Korolowej do E.2. Msp. Oryg. k.1, s. 5-6.
- Grednień (Dzień Narodzin) 1991 - list Marii Urbaś do E.2. Rkp. oryg. k.1, s. 7.
- 10.12.1992 - list „Eli z rodziną” do E.2. Rkp. Oryginal, k.2, s. 8-10.
- Wielkawa 1993 - list „Mar.” do E.2. (z adnotacją E.2.) Rkp. Oryg. k.1, s. 11.

Kochany!

IV/1 4.P.

18 XI 68

20 9 W

Proszę o uwagę przy wyborze,
a ja wiem z natury tak mało
krytycznym, bym może przez to,
że w każdej sytuacji wytknęję
to, co odpowiada mojemu cha-
rakterowi, co przydatne, lub
może stać się przydatne, gdy do-
tęż dobrej woli i pracy w dy-
kierunku.

Hypetyzując by próbując autokrytykę
„na kolanie” by bardzo byłem
i jestem jeszcze 2 dni zajęta.

W domu smutno i marnie,
przeznaczam sprzątnięcie i pranie
w pospiechu, bo od niedzieli
jestem w Siedlcach w. Komunikacja
na konferencji w sprawie
pracy chorych satymowej w

swaim świadomisku.

N/2

W czwartek wyjeżdżam do Poznania
Będzie na Stogowski 147 może
tydzień, potem Ozięb, Łódź
i Łódź-Hola. Obecnie moje łowe-

myśki zostały zurechcie teren

o ja poprzednie wykonany

rozporządzenia, przy tej

Wielka stawa i zamieszanie

je dobrze się czuję jeżeli

jele się czuję, potrzebuję

państwa, to napisz. Nie lubię

widzących ci w tym, ale jakiś

czas wytrzymam. Może to tylko

przeżycie? Może ankietę pisze

języczne nar? Hospitalizacji, żeś

tak zapracowana, zmęczona

i cierpięca. Chcę pomóc

Przedstawiam najserdeczniej

5-ty punkt nie był dla mnie łatwy

jasny!

Droga Eln / 3 Wągrów 4/11/76
Otrzymałam znowu polską
korespondencję Twój list z wiadomościami i
schematem relacji, więc chcąc mieć
nie kogoś, aby pobyt z siostrą w Wągrze
nie, to wtedy mogłabymjechać na
dłuższy do Łódki, wreszcie dane, któ-
rych dokładnie w paragonie nie mam,
zabrać fotografie powracając, dokumenty,
Twoje prezenty z obrotów, może i relacje
od powracających w Łódki i pojechać do Ciebie
z tym zbiorami. Już nie z koleżankami z Łódki
z Łodzi obiecata swój przyjazd, ale dopiero
w czerwcu, a czy przyjadę? Ktoś się zjawia,

W/4
jessere nie wiem, na wakacje na pewno
do tu przyjadzie Róża córka z wnuczkami
Anka, a ja będę wolna. Teraz mamy
dużo zajęć, ale moja sprawa się b.
mata - sence i drogi oddychowe, brak się
tak, że siostra sama w gospodarstwie
pracuje. Czekaamy na nowego gospodarza,
a ten jessere w Belgii.
Cieszę się, że Ty już nie jesteś w tym
wymienisku nadmorskim, a bliżej i
przyjedziesz do mnie, gdybym ja w końcu
nie mogła jechać do Ciebie.
Pozdrawiam Cię najserdeczniej. Życzę
sił i pomyślności w ciągłej ciężkiej pracy
i dotyczam pozdrowienie dla Zeli i p. Klary.
Anka

WITOLD ZGLENICKI
inżynier górnik-geolog
1850-1904
wychowanek Szkoły Płockiej
1859-1866

14/5
KARTKA
POCZTOWA

Nad. Jadwiga
Kozłowska
ul. Krucza 23 (31)
m. 54
00-525 Warszawa

P.P.T. I.C. V. NO. 250.000

Szanowna Pani

Elżbieta Zawacka

ul. Gagarina 136 m. 26

100

T O R U Ń

Koperta 4 Lis 14/6

Szanowna Pani!

Kilka dni temu była u mnie Pani Bożena Zasada i doręczyła mi od Pani kartkę z informacjami o Komisji Hist Kobiet. Bardzo dziękuję za uprzejmą i życzliwą pamięć.

Ja z tą Komisją utrzymuję kontakt już od kilku lat i wiele materiałów oddawna dostarczyłam, część danych o stratach z tego terenu została już wykorzystana w pierwszej publikacji do lit.J.

Nie dałam dotąd tylko własnej relacji, t.zn. o swej działalności. Nareszcie się do tego wzięłam i może nareszcie coś zrobię, aby zadość uczynić prośbie Komisji, zawartej w liście z dn.21.I.r.b.

Wysłałam moc materiałów o innych, a to pisanie jest dla mnie czymś najtrudniejszym. Bo jakże tu pisać o sobie?

Popełniłam wielki nietakt, bo nawet dotąd nie odpisałam i nie usprawiedliwiłam się.

Załączam serdeczne koleżeńskie pozdrowienia
Warszawa, 12.VIII.1960 r.

Jadwiga Koszubska

Droga Eln! Środa Wlkp., Boże Narodzenie 1991 r.
 Pewnie zdrłiniś tu ta kartka, ale
 ja jeszcze żyję (82 lata!) i pragnę
 dowiedzieć się gdzie Ty przebywasz
 i jak Ci się wiodzie. Czy zdrowie
 jako-tako stury? Czy mieszkaś
 sama i czy masz jaką pomoc?
 Ja nie posiadam teraz aktualnego
 adresu, więc pisz na banku stary
 do Torunia. Przewiduję zmianę
 nazwy ulicy, ale Ciebie wrednie maże...
 Ja mieszkam obecnie w młodszej
 córki, Joli, w Środzie Wlkp., a Ela
 mieszka nadal w Poznaniu. Czy pan
 Klara też jest jeszcze w Poznaniu? A
 co z p. Dębą? W moim kilka osób
 już odeszło. Najpierw po Hani, brat Piotr
 z W-ry, potem Michał ze Łd-koła, a
 w czerwcu brzo. roku siostra Róża Rajzka.
 Tobie, Kochana Eln, od całej
 mojej rodziny i rodziny 3le
 najbliższych żyjących i zmarłych
 miłych i spokojnych Świąt oraz dużo zdrowia
 przyjaźni i wszelkiego dobra w Nowym Roku - Maria Urbas

Wraz adres:
 Bieszczady
 ul. Lipowa 28/7
 63-000 Środa Wlkp.

Łączymy nasze naj-
 serd. życzenia - Jola

Elzbieta Łokacka
 ul. Gagaryna 136/26
 87-100 TORUŃ

ozn kod pocista

Humble die

L 273/pr/92

Poznań 10-12-82

IV/8

Kochana Pani Eln!

Ucieszyła nas kartka od Pani - dzie-
lniejemy serdecznie!
Nie odpisywałam zaraz, bo chciałam
kupić leśniczki i dopiero napisać (zabie-
rając sobie autograf w Anabolu), ale tak
się złożyło, że leśniczki nie dostałam.
Czyby jeszcze nie wyszła?! Często byłam
w leśniczarniach bez skutku. A myślałam,
że zrobię mojej mamie niespodziankę
jadąc chlemburk...
Mama z domu nie wychodzi, choć w mie-
steczku jest samodzielna, ale jej skou-
czyła 83 lata. Najtrudniejsze dla niej
schody, a i Jola i ja mieszkamy na
3-piętrze. W sobotę będziemy w Środzie

14/3

i myśle, że nuda nam się przycięć
mamusia do nas, choć ona z ludźmi tam
się czuje potrzebna, bo Jola b. poważnie
chora na truszczy i wątrobę.

Ostatnimi miesiącami niżej leży niż
chodni, bardzo jest słaba i rochudrana.
Oprócz lekarzy i szpitali była przez kilka
lat pod rząd u Harris, ale lei bez
poprawy.

W nas wszystko dobrze.

Synowie Francis; u starszego Jaremy
mamy wspomnianego kumeta, który ma
już 5 i pół roku. Starszy jest po politechnice
a młodszy - Stawoj - skończył P.W.S.T.
i jest alchemikiem. W tym tygodniu występował
w Jannim. Dnia jechani po Polsce i śmiecie
i ma wszystkie przyjaciół.

Proszę darzyć podając nam alternatywny adres:
ul. Głuszyńska 195/8 - reszta b.

10/10

W imieniu całej naszej rodziny przesłaem
opłatek, a przy okazji wspaniałym przesła-
my się z Panią, życząc zdrowia, sukcesów
funkcyjności i śląc moc serdecznych
myśli pod Pani adresem.

Kartka, która załączam, jest produkcją
Dwudziestolecia od Cici Fanci.

Cicia jest po poważnej operacji jelit,
ale dość dobrze się czuje. Spoglądając jej
i mając stały kontakt Marlowie jako
miejsce w stolicy. Marek już jest eme-
rytem, ale jeszcze pracuje (z kochaną
fiancée). To tyle ogólnie o rodzinie.
Jak nuda mi się „Czekając na worka”
mpolować, to się zamelduję.

Życzę ci środy nieszczęśliwej i najlepszej
życzenia - nie tylko świąteczne!
Zdrowia i jeszcze raz zdrowia!

Ela z rodziną

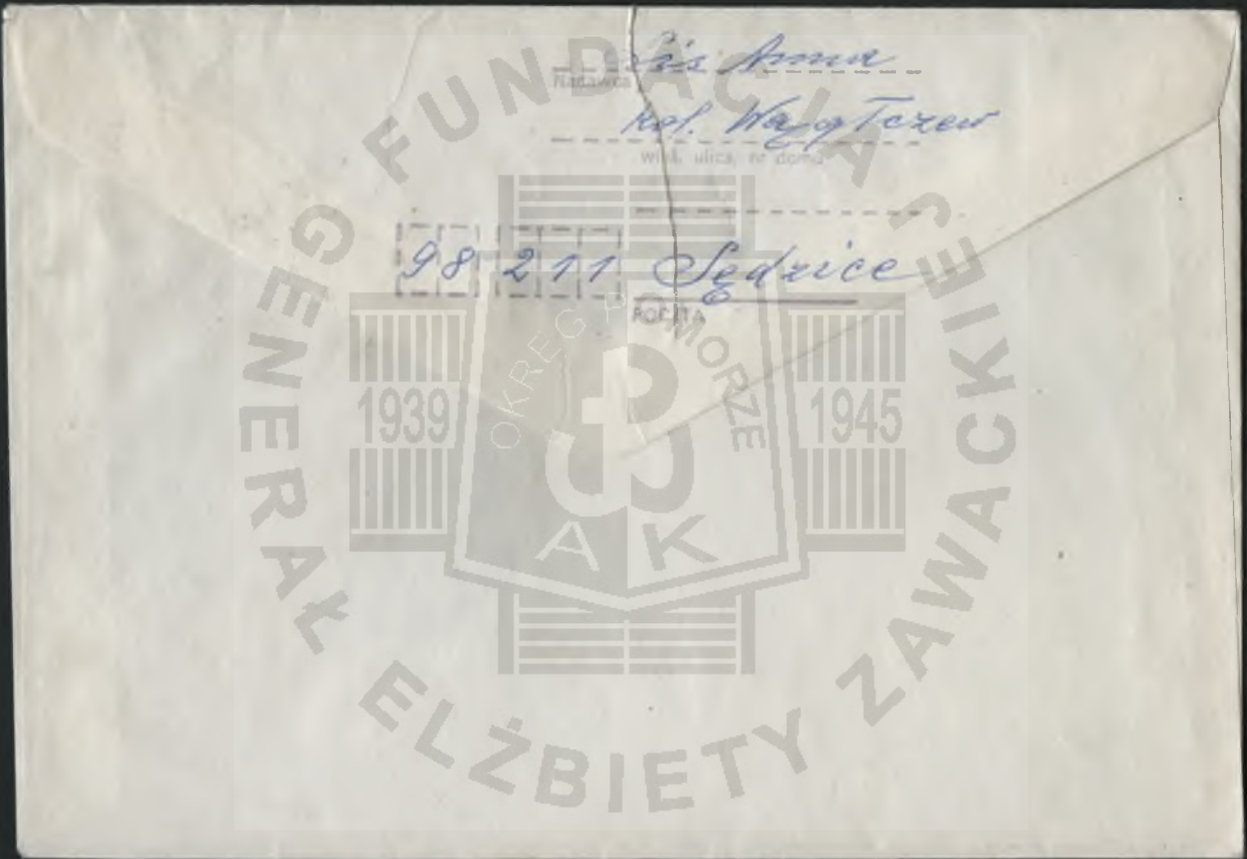
Wesołych Świąt

+
 Drogą Ewą!
 Pragnię serdeczne iżycia zdrowych
 społeczeństw i przynajmniej świąt oraz
 swobodnej swobodki. Przesłan również
 najłepsze iżycia dla dla tych świąt
 - szczególne iżycia (!).
 Dobro do Ciebie nie przelam i przednie
 mi iżycia się z tym kłopotem. Świąt jest
 w nas, bo brak zdrowia. Noje młodzieńca obra
 ta ze stopy, od kilku lat bardzo porażnie.
 choruje na trzustkę, wątroby i celiakii. Ciężki
 się coraz gorzej i pewnie po świąteli pojdzie
 do szpitala. Ja choruję na kregosłup i nie mo
 że myślenie z domu sama. Podziwiam Ci
 i cieszę się, że masz jeszcze energię do pracy.
 O tym, że Tyś miu. ony kłopoty z Jannina. Też
 i ogólnam Trójce zdrowia. Wym. iżycia dużo się! Wom

Polska Linia
 500 POLSKA
 1000
 Kto to
 jest?
 Dioniziusz
 Paucis Lin?
 S2. Pank
 może Ryba z Ocioze
 Elbieta Lawacka
 ul. Sagarina 136 m 26
 87-100 Toruń
 GPK

J. 203/WSK

++

LIS Anna

ps. «Hanka»

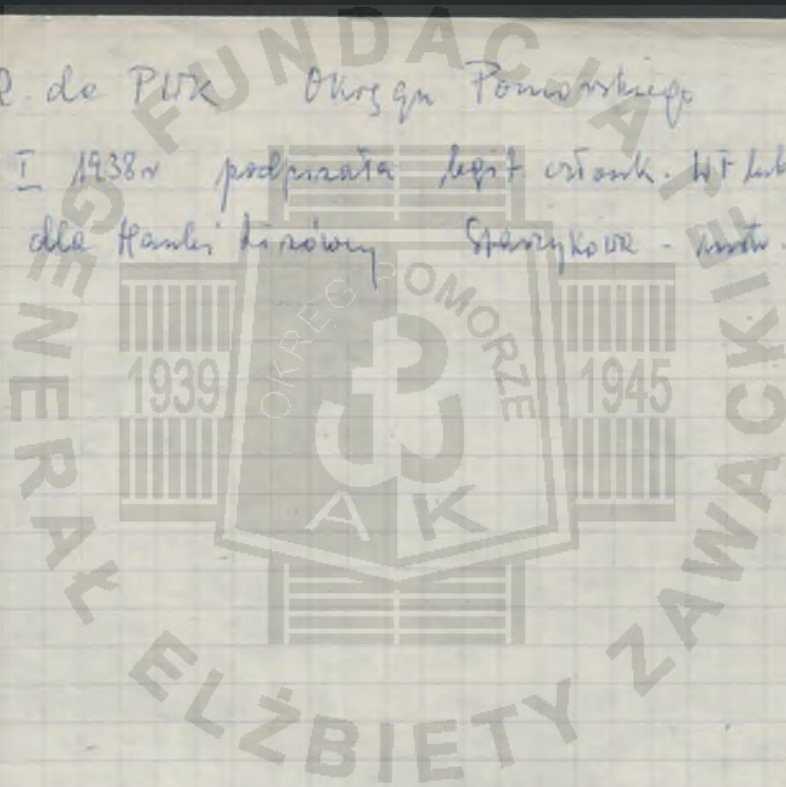
PKK
AK
Tajne Nona

Wypisy ze źródeł
v Nazwiskowe karty informacyjne 6.

R. de PUK Okręgu Pomorskiego

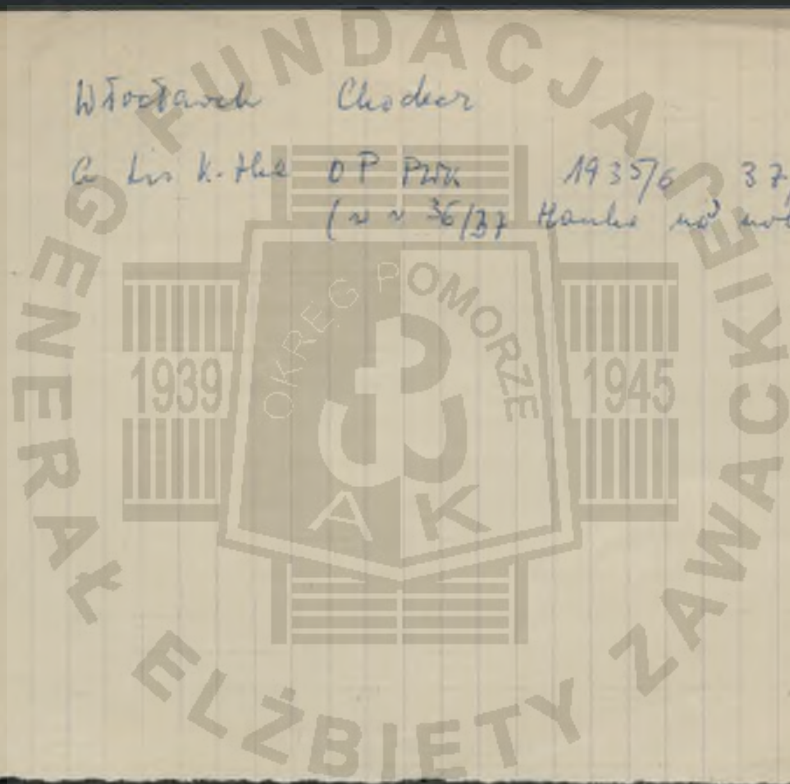
19. I 1938 w podszata kapit. wstank. Wt lub PW

dla Hamli krowicy Starykore - mow. obrygwe

Włodawach Chodec

z lin. k. Hł. OP Pztk 1935/6 37/38
(nr 36/37 Hanka nie wzięta zabra)

++ Liza Hanna

Włodawa
PWR

Mr. sędz 7 lipca 1906 r. w Łduniskiej
Woli; po ukończeniu Seminarium Nauczyciel-
skiego w Zgierzu jako nauczycielka
podjęła pracę we wsi Jesionka pow. Kolo;
potem pracowała w Łduniskiej Woli; tam
utworzyła Drużynę Wych. Fiz. dla dziewcząt;
w Łduniskiej Woli była komendantką
PWR; w czasie okupacji w ramach
WSK w Chodczu i na wsi pod
Chodczem prowadziła tajne nauczanie;
Po wojnie wróciła do Łduniskiej Woli, ale
do pracy skierowana do Papi k. Btaszek
verte!

(była wiezka i praktykująca); aż do
emerytury pracowała w Łódzkiej
Woli; zmarła 31. X 1979 r.;
ciotkami ZRP i ZBOWiD
Pani Ela Jedrejewska (rodzime)
zam. ul.

61-329 "Kozłowski" 1945
jest w posiadaniu siostry Anny Lis.

zob: Prywatny list E. Jedrejewskiej do
prof. Elżbiety Zawackiej z 16.04.2001r.

Elż. IV 101

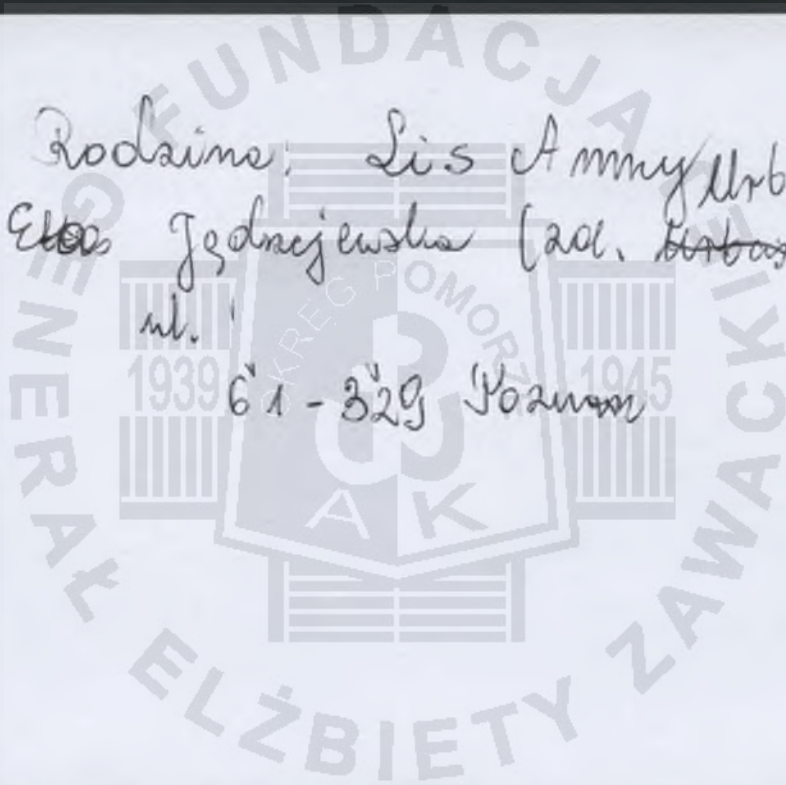
Rodzime: Lis Ammy Urbaś
Elba Jednejewska (ad. Urbaś)

nr. 1

1939

61 - 329 Poznań

1045

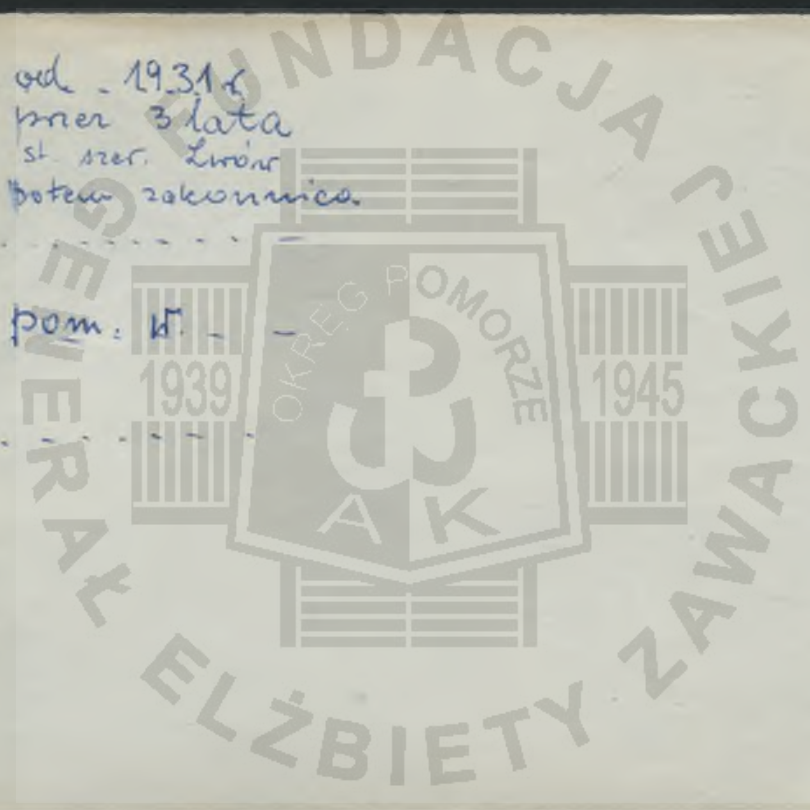
1. --- 2. --- 3. --- P.W.K.
 4. Lis Paulwiga 5. ---
 6. --- 7. ---
 8. --- 19151 Mgelsa Wola
 10. --- 1939 --- 11. --- 1945 ---
 12. ank. mych. 19 P/ri --- 13. ---
 14. ---

15. od 1931 r.
przez 3 lata
st. szer. Lwów
pociąg zakonnicy.

16.

17. pom. w.

18.

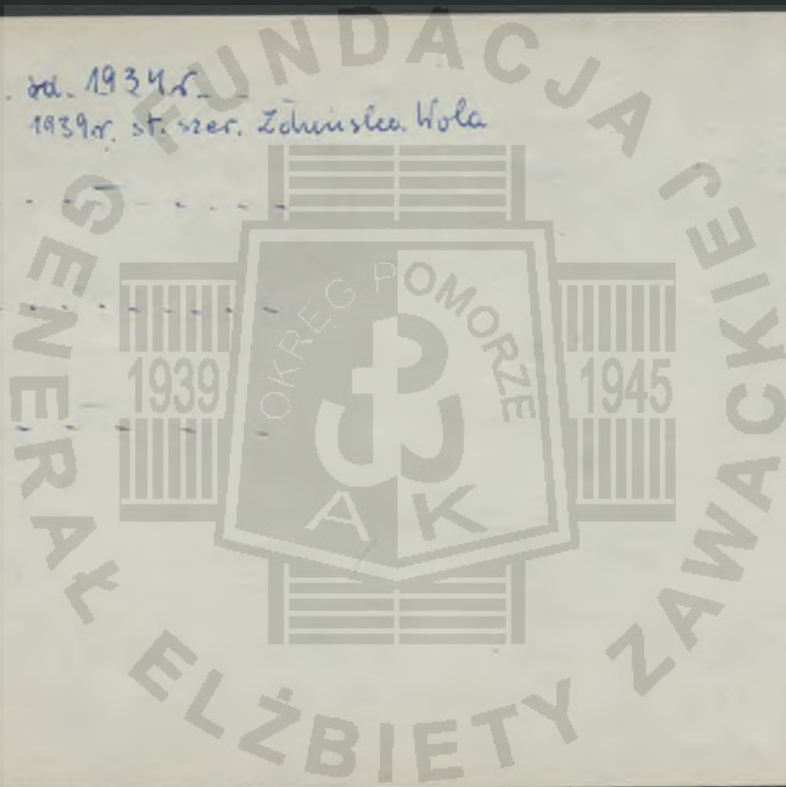
1. _____ 2. 64 P.W.K. 3. P.W.K.
 4. Lis ^{Anna} Treua 5. Pietrzykowska
 6. _____ 7. _____
 8. _____ 9. _____
 10. Lduniska Hala ul. Złota 29 11. _____
 12. auk. wych. 21 P/IV - 13. _____
 14. _____

15. ... rok 1934 r.
1939 r. st. szer. Zdruska Wola

16.

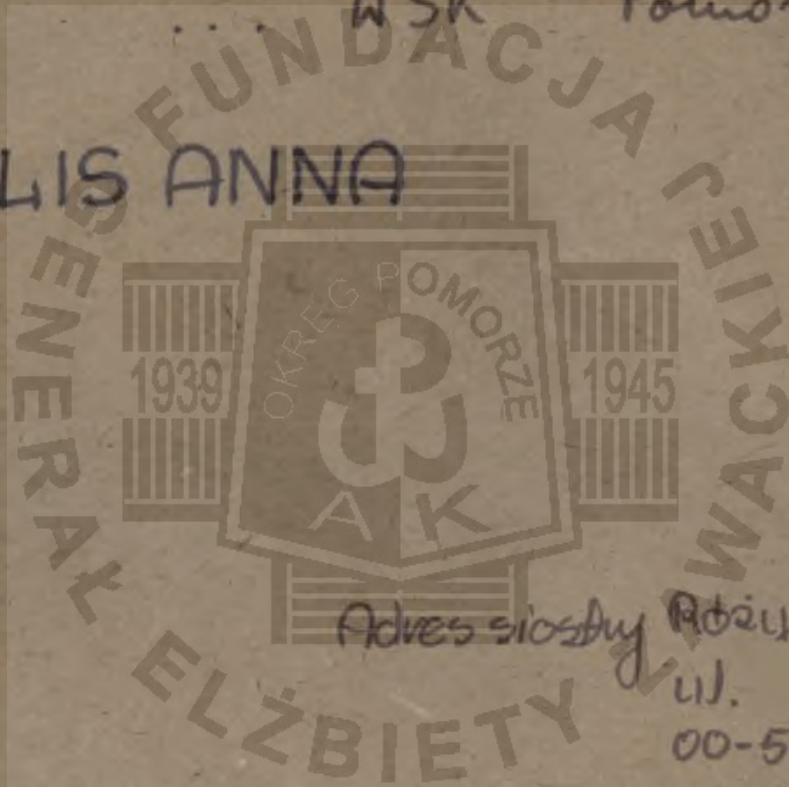
17.

18.

... / PWK Pomorie
WSK Pomorie

LIS ANNA

Adres siostry Rozy Rajewskiej
ul.

00-501 W-120

lub 02-934 W-120

ul.

LISPIINNA

LIS Anne

LIS
ANNA

POMORZE

LIS ANNA

ps. Anna

ARCHIWUM
Elżbiety Zawackiej
PKK POMORZE
poz. _____
data wpływu _____

